Hayat

SAYI: 5
26 OCAK 1961
125 KURUŞ

Bu Sayıda:

Renkli ve Siyah-beyaz Fotoğraflarla

Türkiye Şehirleri Albümü

1961
yılında

90 apartman dairesi

CAMERA PRESS'İN
BİR KAPAK KOMPOZİSYONU

HAFTALIK MECMUA

YIL: 5 SIRA No.: 225
SAYI: 5 CİLT: I 1961

SAHİBİ: Şevket RADO
Telefon: 22 52 50

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ:
Hikmet Feridun ES
Telefon: 22 29 19

YAZI HEYETİ:
Sadun Altuna, İbrahim Çamlı, Fikret Arıt, Hikmet Andaç, Orhan Tahsin, Kemaleddin Tuğcu, Turgut Etingü, Adnan Erim, Muallâ Bayraktar, İhsan Tayşılı, Turgut Bıçakçıoğlu. **Resim:** Ayhan Erer. **Fotoğraf:** İnal Tengizman, Erol Dernek, Necdet İşler. **Ankara Bürosu:** Ulus Meydanı, Hükümet Cad. No. 1, Kat 5. Yılmaz Çetiner, Foto Ozan Sağdıç. Telefon: 11 44 45. **Ajanslar:** Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

BU SAYIDA MESUL MÜDÜR:
Sadun ALTUNA

TELİF HAKLARI:
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

BASILDIĞI YER:
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi, Divanyolu Türbedar sokak No: 22 İstanbul. **Santral:** 22 48 88

MUHASEBE VE ABONE:
Telefon: 27 49 52 Cağaloğlu, Çatalçeşme sokak, Aydınlık Han, Kat 2.

İLÂNLAR:
Türk Basın Birliği Resmî İlânlar Limited Ortaklığından verilen, tekniğimize uygun her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI:
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık: 11 $ veya 4 £
6 Aylık: 5.50 $ veya 2 £
Kıbrısta satış fiatı: 100 mil
Hayat mecmuası yabancı memleketlerde Dolâr olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak istiyenler yukarıda yazılı Dolâr veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmuaları muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

Bu mecmua «Basın Ahlak Yasası»nı uymayı kabul etmiştir.

HAYATTAN FOTOĞRAFLAR

Mrs. JONES VE KIRAL

Norveç Prensesi Astrid'in 12 ocaktaki düğününe davetli olarak Norveç'e gitmiş olan Prenses Margaret, Oslo hava meydanında kendisini karşılıyan Norveç Kıralı Olav'ın önünde belki hayatında ilk defa böylesine diz bükerek selâm vermiştir. Resim bu enteresan anı tesbit etmektedir.

İKİ B. B. BİR ARADA

Rusyanın Brigitte Bardot'su sayılan Tatiana, 18 ocakta gösterilen bir filmi vesilesiyle Paris'e gitmiş, bu arada Boulogne stüdyolarında hakikî Brigitte Bardot'yu tanımak fırsatını da bulmuştur. Birbirlerinin lisanını anlamıyan biri Fransız, öbürü Rus iki seksapel yıldızını resimde karşı karşıya görüyorsunuz.

Atlantikteki Çelik Ada Battı

Geçen sayımızda, New York'un 160 km. açığında radar istasyonu olarak kurulan bir çelik ada röportajı vermiş, adanın her an Atlantiğe gömülmesi ihtimallerinden bahsetmiştik. Adada vazifeli olan insanlar her dakika ölüm korkusu içinde kendilerini oyalamıya çalışıyorlar, mahrum kaldıkları aileleriyle ancak akşamları telefonla görüşebiliyorlardı. Ada personelini hiçbir zaman terketmiyen bu korku, maalesef gerçekleşmiş, şiddetli bir fırtına sonunda, ada, üzerindeki insanlarla birlikte batmıştır. Uzaktan çocuklarının ve eşlerinin seslerini birazcık olsun duymak için bile akşam saatini iple çeken bu talihsiz insanlar, sevdiklerinden artık ebediyen ayrılmış bulunuyorlar. 60 kişilik ada personelinin önemli bir kısmının bu faciada telef olduğu anlaşılmaktadır. Böylece insan yapısı çelik ada, tabiatın zorlamasına daha fazla mukavemet edemiyerek mağlûb olmuş, büyük denizin öldürücü pençesine kendini teslim etmiştir.

Fidel Castro Karnavalda

Almanyada her yıl yapılan Faşing eğlencelerine, Stuttgart Berberler Birliği bu defa gayet güzel bir gösteri ile katılmıştır. Kadın ve erkek saç biçimlerini temsil eden modeller arasında bir de Fidel Castro vardır. Castro biçimi saç ve sakal yılın modası olduğundan, bu buluş karnavalın en orijinal gösterilerinden sayılmıştır. Resimde model Castro yine aynı Berberler Birliğine mensup karnaval dilberi arasında görülüyor...

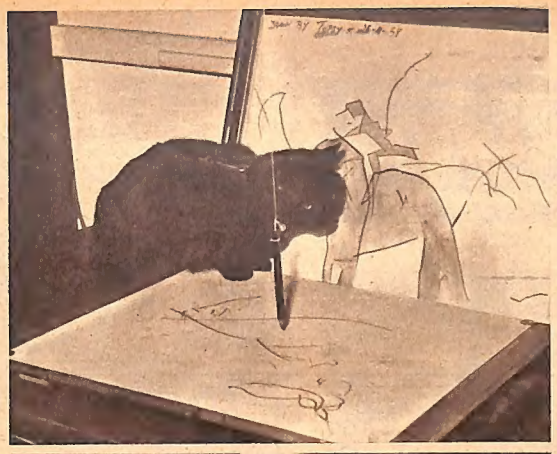

MODERN RESİM YAPAN KEDİ

Bu gördüğünüz kedi, İngilterenin Hertford şehrinde doğmuştur. Küçüklüğünden beri resme meraklı olan Topsy adındaki bu kedi, bugün çok popüler bir artisttir. En üst resimde görüldüğü gibi iple bağlı olan kalemini ustaca kullanarak tablolar çizer. Onun altındaki ise Topsy'nin şaheseridir. Tablo bir yarış atı ile cokeyini canlandırıyor. Topsy empresyonistlerden Degas'nın izinde yürür ve karakalem çalışır. Kedilerin birçok marifet yaptıkları görülmüş, ama böyle resim yapanına raslanmamıştır. Artist ruhlu olan Topsy, sanatı sayesinde bugün rahat bir hayat yaşamakta, el üstünde tutulmaktadır. Her kediye nasib olmıyan bir nimet.

NİHAYET EVLENDİLER

Geçen yaz Avrupanın aristokrat çevrelerinde günün konusu olan ünlü bir prensin eşi Ira Fürstenberg ile Meksikalı milyoner ve kadın avcısı «Baby» lâkabiyle mâruf Francisco Pignatari'nin aşk macerası, mecmuamızın devamlı okuyucularına hiç de yabancı değildir. Bu aşk olayını okuyucularımız eski röportajlarımızdan hatırlıyacaklardır. Pignatari'nin, kocasını ve iki çocuğunu terkeden Ira ile gerçekten evlenmek niyetinde olduğuna birçok kimse inanmıyordu. Ama ocak ayının 12 sinde Amerikanın Reno şehrinde iki âşık evlenince bu tahminler suya düşmüş oldu. Yanda Ira ile Pignatari aşklarının ilk alevlendiği günlerde dansederken, altta da yeni evli olarak görülüyorlar.

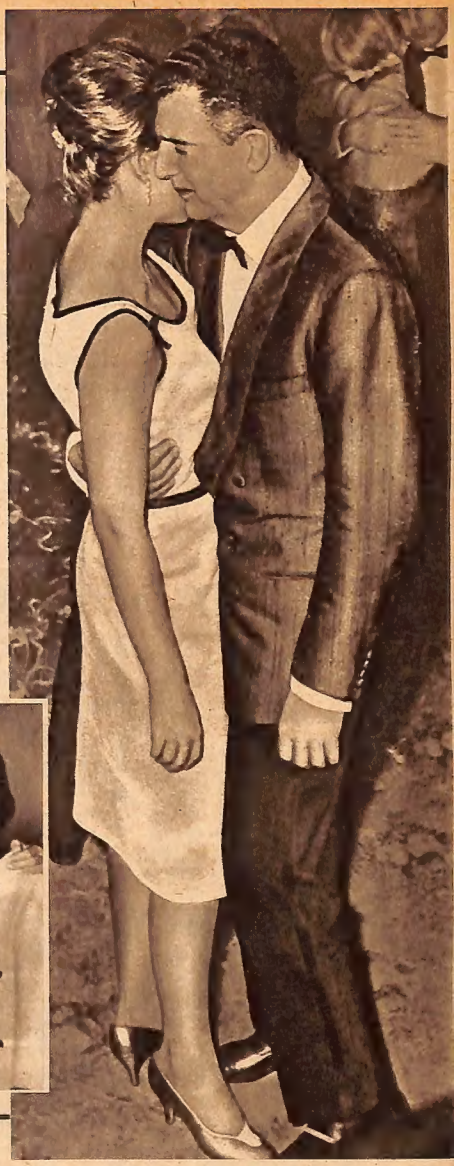

ULUDAĞ'DA KARIN TADINI ÇIKARANLAR

İstanbul 1961 yılının ilk karlı günlerini yaşadı. Büyük şehirlerde oturanlar şiddetli soğuk ve kardan ne kadar şikâyetçi iseler, Uludağ'a çıkanlar hayatlarından o derecede memnundular. Uludağ en hareketli günlerindedir.

«Karakış» Uludağ'da bir «beyaz kış» halinde devam ediyo
Ski yapan insanlar düşüyorlar, kalkıyorlar, ama yine kayıyorla

GENE MODELLİĞE BAŞLADI — Ağa Han'ın bir otomobil kazasında ölen oğlu Ali Han'ın sevgilisi Bettina, tekrar eski mesleği olan modelliğe dönmüş bulunuyor. Yukarıda onu bir Paris moda evi hesabına objektife poz verirken görüyorsunuz.

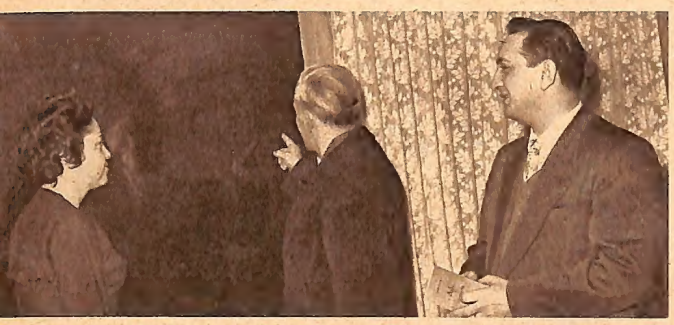

İŞTE ŞU APARTMAN — Şişli'de kiracı olarak oturan Bayan Eskenazi kendilerine yakın yapılan yeni, büyük apartmandan bir katı, bazan kocasına işaret eder: «Senden şu katı isterim!» dermiş. Kocası da: «Kısmette varsa, sana o katı alırım...» diye cevap verirmiş. Bu ayın 15. pazar günü akşamı, kapı çalınmış. Kapıyı açan Bayan Eskenazi, karşısında bir zat görmüş. Gelen: «Ben, Yapı ve Kredi Bankası İkramiye Servisi Müdürüyüm. Son keşidemizde verilen 15 apartman dairesinden biri de size çıktı!» demiş. Bayan Refka Eskenazi, bu çok sevindirici müjdeden duyduğu şaşkınlıkla: «Nerede?» deyince; Müdür Bey, pencerenin perdelerini açmış: «İşte Bayan Eskenazi, şu blok apartmandadır...» diye, eliyle işaret etmiş. Bayan Eskenazi daha da şaşırmış. Çünkü, Müdür Beyin işaret ettiği büyük, zarif apartman; Bayan Eskenazi'nin öteden beri ısrarla bir katına sahip olmayı tasarladığı apartman, çıkan kat da, o katmış!

Yorulmadan spor yapmak, zirveye daha çabuk erişmek istiyenler, geçen yıl kurulmuş olan modern teleski tesisatı ile kayak evine rahatça çıkıp inebiliyorlar.

Fırtınalar Koparan Bir İfşaat

TONY'Yİ BENDEN SORUN

Prenses Margaret'in kocası Anthony Armstrong-Jones'un sevgilisi Prudence Bury.

Prenses Margaret'in kocası Anthony Armstrong-Jones'un hayatına karışmış bir genç kız, Tony'nin aşk hayatı hakkında dikkati çeken ifşaatta bulundu. Prudence Bury isimli genç kızın bu açıklaması, Avrupa yüksek muhitlerinde derin yankılar yaratmış, anlattığı şeyler birçok mecmua ve gazetelerde neşrolunmuştur. Bu ilgi çekici hâtıratın bir bölümünü özetliyerek veriyoruz:

Her akşam Tony'nin atelyesinde oturur, onu beklerdim. Çoğu zaman karanlık odada geç saatlere kadar çalışırdı. Bu esnada münasebetlerimiz hakkında uzun uzun düşünmiye vakit bulurdum. Her ikimiz de anlamıştık ki bizi birbirimize bağlıyan aşk değil, bir nevi âşıktaşlıktı. Ben onun derbeder halde giyinişinden, ütüsüz pantolonlarından, renkli süveterlerinden hoşlanırdım. Kahvaltıda en çok sevdiği şey omlet ve kızarmış ekmekti. Ondan sonra o kara Fransız sigaralarından birisini zevkle içerdi. Kullandığı parfüm de Fransız parfümüydü ve fazla ağırdı. Böyle parfüm kullanan erkeklerle hiçbir zaman evlenemem. Kırkının üstünde kadınlardan hoşlanırdı. Bu belki hayatta çok yalnız kaldığından, kadınlarda analık hissini aradığındandı. Tony çok para kazandığı halde, hayret edilecek derecede muktesit, hattâ cimriydi. Aşk münasebetimiz devamınca bana tek bir hediye almadı. Sinemaya gittiğimiz zaman, «Şekerim nerede oturmak istiyorsun?» diye sormazdı bile... Ön sıralarda en ucuz yerlerden iki bilet alıverirdi. Bir yere yemeğe çıktığımız zaman ucuz lokantaya gider, bahşişlerde bile hasislik ederdi. İşte böyle düşüncelere daldığım bir sırada birdenbire Tony'nin sesini karanlık odaya bağlamış olduğu küçük bir hoparlörden duydum: «Hemen karanlık odaya gel, çabuk ol.»

Anthony Armstrong - Jones.

Merdiven karanlıktı. Mümkün olduğu kadar süratle yukarı kata fırladım. Karanlık odanın kapısı sürgülü cinstendi ve otomatik olarak açılıyordu. Biri içeri girip de eşiğin öbür tarafındaki zemine basınca kapı arkasından kapanıveriyordu. Ama bu tertibattan o zaman haberim yoktu. Sürgülü kapıyı açıp, karanlık methale girinci durakladım. İçimde garip bir korku vardı. Kalbim şiddetle çarpmıya başladı. O anda arkamdaki kapı da kapanınca elim, ayağım kesildi. Kapıyı kim kapamış olabilirdi? Tony neredeydi? Birden karanlıkların içinden «Böööööö...» diye bir ses duydum. Artık sabrım taşmıştı. Kendimi toplıyarak geri döndüm, sürgülü kapıyı bir hamlede açıp, merdivenlere koştum. Arkadan onun kahkahası duyuluyordu.

Birden elektrik yandı. Kendimi, nereden çıktığını anlıyamadığım Tony'nin kollarında buluverdim.

— Ah küçük korkak... diye saçlarımı okşadı ve beni öptü.

Daha sonra aşağıya, oturma odasına inerek baş başa kaldık. Beni kollarında sıktığı ve öptüğü tatlı saatlere doyamıyor, hakikaten sevdiğine hükmediyordum. Her seferinde olduğu gibi o akşam da yine telefon çaldı. Buckingham Sarayından arıyorlardı. Telefonda konuşan Tony her geçen saniye biraz daha sinirleniyordu. Telefonu tutan elleri titriyor, heyecanı artıyordu. Konuşma bitince rahat bir nefes aldı. Sonra içini çekerek dedi ki:

— Kıraliçenin resmini çekeceğiz...

— Margaret'inkini de mi?

— Belki onunkini de.

Sesinin tonu bende hiçbir kıskançlık uyandırmadı. Aslında da sözlerinden Margaret'e karşı büyük bir yakınlık duymadığı anlaşılıyor, hattâ davranışlarını birçok bakımlardan tenkid ediyordu.

Meğer işler benim tahmin ettiğim gibi değilmiş. Kısa bir müddet sonra bizim Tony, tenkid ettiği Margaret ile resmen nişanlanınca durum anlaşıldı. Benimle vakit geçirmek için mi ilgilendiği, yoksa beni gerçekten mi sevdiği hususunda kendi kendime hâlâ bir kanaate varabilmiş değilim. Esasen Tony'nin mizacını anlamak güçtür. Evlilik hayatının onu değiştirmiş olacağını ümid ediyorum.

Şevket Rado'nun yeni «Aile Sohbetleri» serisinden büyük bir yazıyı 8 - 9. sahifelerimizde bulacaksınız.

HAZRETİ MUHAMMEDİN HAYATI

YAZAN: RAYMOND LEROUGE
TERCÜME EDEN: HAMDİ VAROĞLU

5

GÜNLER, aylar geçiyordu. Yeni peygamber, etrafındaki yoksullar ve köleler kalabalığının gitgide arttığını görüyordu. Eşraftan, ileri görüşlü olanlar da bunlara katılıyordu. Bu kimseler, Arabistanda ahlâk ve cemiyet bakımından bir değişikliğin zaruri olduğuna hiç şüphesi kalmamış olanlardı. Aynı kimseler, Muhammed'in yaradılıştan sahip olduğu istidatları daha iyi bildikleri için, bu işe girişmek hususundaki hakkını ve yetkisini artık inkâr etmiyorlardı.

Muhammed, nihayet, kadınların hakkı meselesini ortaya attı. Onların hürriyetini ve hayatını erkeklerin eline bırakan; kız evlâtların sayısı çok görüldüğü takdirde babalarını, onları öldürmeğe yetkili kılan vahşi geleneklere karşı isyan etti. Nazarında kadınlar da erkekler kadar Allahın kulu idiler, onun her adaletten üstün adaleti karşısında erkeklerle eşittiler.

Bunun üzerine, İslâmiyet, kadınlar muhitine derhal girdi; orada, çoğu zaman, kurtarıcı lehine coşkun bir tezahür yarattı. Kureyşliler, bu inanca kapılarını ne kadar kapattılarsa da o, dışarıdan gelen bütün söylentilerle, kaleyi içeriden almağa başladı, birçok zevceyi, birçok genç kızı kazandı. Geleceğe ait hayallerini, bu yeni dinin başarısı ihtimali üzerine kuran gençler de bunlardan ayrı idi.

Peygamberin, Kuran'ın bütününü vücuda getirecek olan ilk vahiylerini, müritleri derlemiş bulunuyorlardı. Bunlardan suretler çıkarılarak el altından dağıtıldı. Müslümanların en gayretlileri sureleri ezberliyorlar, aileleri çevresinde ve mahallelerinde okuyorlar, tefsir ediyorlardı. Artık, İslâmiyeti yayan ses bir tek değildi; gece - gündüz, dinmiyen, gitgide büyüyen bir uğultu idi.

Fakat Kureyşlilerin öfkesi arttı, Muhammed'in taraftarlarına karşı cefalar da çoğaldı. Sokağa çıktığı zaman peygambere hücum ediyorlardı, sakalını çekiyorlardı, üstünü başını yırtıyorlardı. Onu tükürüğe, pisliğe boğuyorlardı. Müslüman olan hür insanlara dokunmağa cesaret edemiyorlardı. Fakat yeni dini kabul ettiklerinden şüphe edilen kölelerden öç alınıyordu [*]. Bunlar hapse atılıyor, bazıları meydan dayağından geçiriliyor, yahut elleri ayakları bağlanıp saatlerce, çölün kızgın kumları üstünde serili bırakılıyordu. Bu işkenceye uğrayanlardan çoğu sakat kalıyordu. Ölenler de vardı.

Bu arada İslâm camiası durmadan büyüyordu. İşkencelerin bir işe yaramaması, nihayet, işkence yapanları bezdirdi. Bunun üzerine, Muhammed'in mensup olduğu Haşimî kabilesinin aracılığına baş vurmağa karar verdiler.

Haşimiler, o zamana kadar, Müslümanlığa pek taraftar gözükmemişlerdi. Muhammed'in, fikirlerini izah etmek ve dâvasına ortak olmalarını sağlamak üzere kendilerini davet ettiği bir ziyafette, hemen hemen hep birlikte onun aleyhinde kanaatlerini belirtmişlerdi. Fakat görüş ayrılıkları, çölde, akrabalık icaplarını ortadan kaldırmaz; onun için, Kureyşliler Haşimilere gelip de, ortalığı karıştıran bu adamın susturulmasını, yahut kendilerine teslim edilmesini istedikleri zaman, peygamberin akrabaları her iki isteği de reddettiler, Muhammed'in saçının bir teline bile hiç kimsenin dokunamıyacağına, kendi başlarına andiçtiler.

Bu beyan bir bozuşmaya muadildi. İç harbin patlak vermesine sebeb oldu. Kısa bir zaman sonra da, bu durumu, bir dış harb tehlikesi daha karışık hale getirdi. Çünkü birçok Müslümanlar, hapisten, eza ve cefadan kurtulmak için Mekkeden kaçmışlardı. Gerçek Allaha tapan Habeş hükümdarının İslâm taraftarı bulunduğu haber alınınca, onun ülkesine sığınmak istemişler ve bu müsaadeyi almışlardı.

Halbuki Necaşi, zannedildiği gibi gerçekten idealist bir adam değildi. Çoktan beri, Mekke'nin zenginliklerinde gözü vardı. Ora halkının biribirine düşmüş olduğunu görünce, işe müdahale etmenin tam zamanı geldiğine hükmetti.

Necaşi'nin tasavvurlarını öğrenir öğrenmez, Kureyşliler, şöyle düşündüler: «Habeş hükümdarı şehri muhasaraya geldiği zaman, Müslümanlarla Haşimiler ne yapacaklar?»

Koruyucularının zaferini temenni ettiklerinden şüphelendikleri için, muharebe sırasında bunları aralarında muhafaza etmeyi tehlikeli saydılar. Bütün kararsızların korkusunu istismar ettiler, bu kitleye dayanarak, Müslümanları ve Haşimileri Mekke'yi terke zorladılar.

Peygamberin taraftarları ve müttefikleri sayı bakımından da, silâh ve her türlü malzemeden yana da zayıf olduklarından, mücadeleye dayanacak halde değillerdi. Kendilerine yardım getirebilecek Habeş kıtalarının tozu dumana katarak geldiklerine dair ortada bir belirti de olmadığı için, sürgüne katlanmak zorunda kaldılar. Çorak bir vâdiye çekilip orada konakladılar, sefil bir hayat sürmeğe başladılar.

VII
ÖMER'İN BİATİ

İslâmiyet, inzivaya çekilmekle, ezilmekten kurtulmuştur. İlk Müslümanların sığındıkları o yerde, açlıktan ölmelerine kıl kaldı. Bu zavallı sürgünlerin suları kıt, ekmekleri hiç yoktu. Bu en zaruri ihtiyaçlardan mahrum, çekmedikleri sıkıntı kalmadı.

Ortasında mahpus bulundukları dağların ve çöllerin sınırını yarmaktan âciz oldukları için bu cehennemde kalmağa mecbur oldular; peygambere inanışları, ye'se kapılmalarını önledi.

Fakat bu imtihan Muhammed'e de çok acı gelmişti. Gerçi ilk gayretleri boşa gitmemişti; müminlerden mürekkep bir cemaati mevcuttu; ama olaylar, imanını zafere ulaştırmak için, onu metot değiştirmeğe zorlamakta idi.

Mekke içinde mücadeleyi kaybetmişti. Doğduğu şehirde Kureyşlilerin hakkından gelmesi için kuvvete karşı kuvvet kullanması, onların mukavemetini kanla boğması gerekiyordu: Halbuki Muhammed bunu yapmak istemiyordu. İslâmiyetin merkezi olmasını istediği Mekke, bir kardeş kavgasiyle kirlenmemeliydi; Mekke, onun eline, kemale ermiş bir meyva gibi düşmeliydi.

Bu olgunlaşmayı, Muhammed, düşmanın sağ duyusu veya aczi eseri halinde gerçekleşecek bu sonucu, dışarıda beklemek zorunda idi.

Ne kadar zaman bekliyecekti? Bunu hiç kimse bilemezdi. Fakat ne de olsa bu mühlet, peygambere de, taraftarlarına da, fazla bir üzüntü yükliyecek, Muhammed, senelerce müddet daha beklemeğe mecbur olacaktı.

Halbuki yaşı elliyi bulmuştu. Dünyayı fethetmek bakımından bu, hayli geçkin bir yaştı. O yaşta, İskender çoktan ölmüştü; César, son zaferlerinin arifesinde idi. Muhammed, kendisi de, ordusuz, kaynaksız, yuvasız bir kaçaktan, derisinin altında kemikleri her sabah biraz daha fazla belli olan bir açlar ordusunun ruhani reisinden başka bir şey değildi.

Sürgün hayatı, o tarihte, Müslüman camiasının, yine de önemli bir üye kazanmasına mâni olmadı. Muhammed'in en şiddetli hasımlarından biri olan Ömer bu camiaya katıldı.

Ömer, çok sert bir adamdı. Mizacının sertliği yüzünden, yarı tedbirler karşısında sabrı tükenirdi.

Haşimilerle Müslümanların sürgün edilmeleri, onun nazarında, Mekkelileri ikiye ayıran anlaşmazlığı halle yeter bir çare değildi. Bir gün, toplu halde bulunun eşrafın yanına geldi. Bu işe bir son vermenin tek çaresi Muhammed'i yok etmek olduğunu söyledi. Bu işi üzerine alıyordu. Kılıç ve kalkan elde, peygamberin sığınmış olduğu Safa Dağına doğru yola çıktı.

Yolda karşılaştığı bir ahbabı, böyle tek başına hangi savaşa gittiğini sordu.

— Sahtekârı öldürmeğe gidiyorum!

Ahbabı cevap verdi:

— Sen Muhammed'le uğraşacağın yerde, İslâmiyetin, kendi ailenin içine girmesine mâni olsan daha iyi edersin. Kız kardeşin, vaktini Kuran okumakla geçiriyor, haberin yok mu?

Bu söz, öfkeli Ömer'i yolundan çevirmeğe kâfi geldi. Ömer kızkardeşinin evine gitti, gerçekten de onu, Kuran okurken buldu.

— Ver o kitabı bana!

Kadın, Kuranı yırtıp atar korkusuyla vermek istemedi. Onu yalnız, Müslümanlığı öğrenmek istiyenlere verebileceğini söyledi. Fakat Ömer ısrar etti, tehdit etti, öyle ileri gitti ki, kızkardeşi, kitabı vermek zorunda kaldı.

Ömer bir sure okudu, ikinci sureyi okudu, sonra okumağa devam etti. Okudukça yüzü değişiyor, sakinleşiyordu; gözleri yaşarıyordu. Nihayet:

— Aman, ne kadar yüce bir şey bu!

Bir de onu öldürmeğe hazırlanıyordum, dedi.

Kendini tutamadı, kalktı, silâhlarını elinden bırakmağa bile vakit bulamadan yola çıktı. Hazreti Muhammed'in oturduğu müstahkem binaya vardı.

Kapıyı çaldı. Fakat eşikten içeri atlamağa cesaret edemedi.

Peygamberin bütün arkadaşları bu silâhlı düşmanı görünce müdafaa durumuna geçtiler. Fakat Muhammed, Ömer'e doğru ilerledi:

— İçeri girmek için damın başına çökmesini mi bekliyorsun? diye sordu.

O zaman Ömer, olup bitenleri anlattı, sonra peygamberden, kendisini içlerine almasını rica etti.

Ömer, sonradan, Ebu Bekirle birlikte, onun en azimli yardımcılarından biri ve daha sonra, ikinci halifesi olmuştur. İranı ve Mısırı fethetmiş, İslâm İmparatorluğunun ilk kurucusu olmuş, halifeliği zamanında, peygamberin dul zevceleri de dahil, herkesi sert bir şekilde

Sokağa Çıktığı Zama
Saldırıyorlar, Elbis

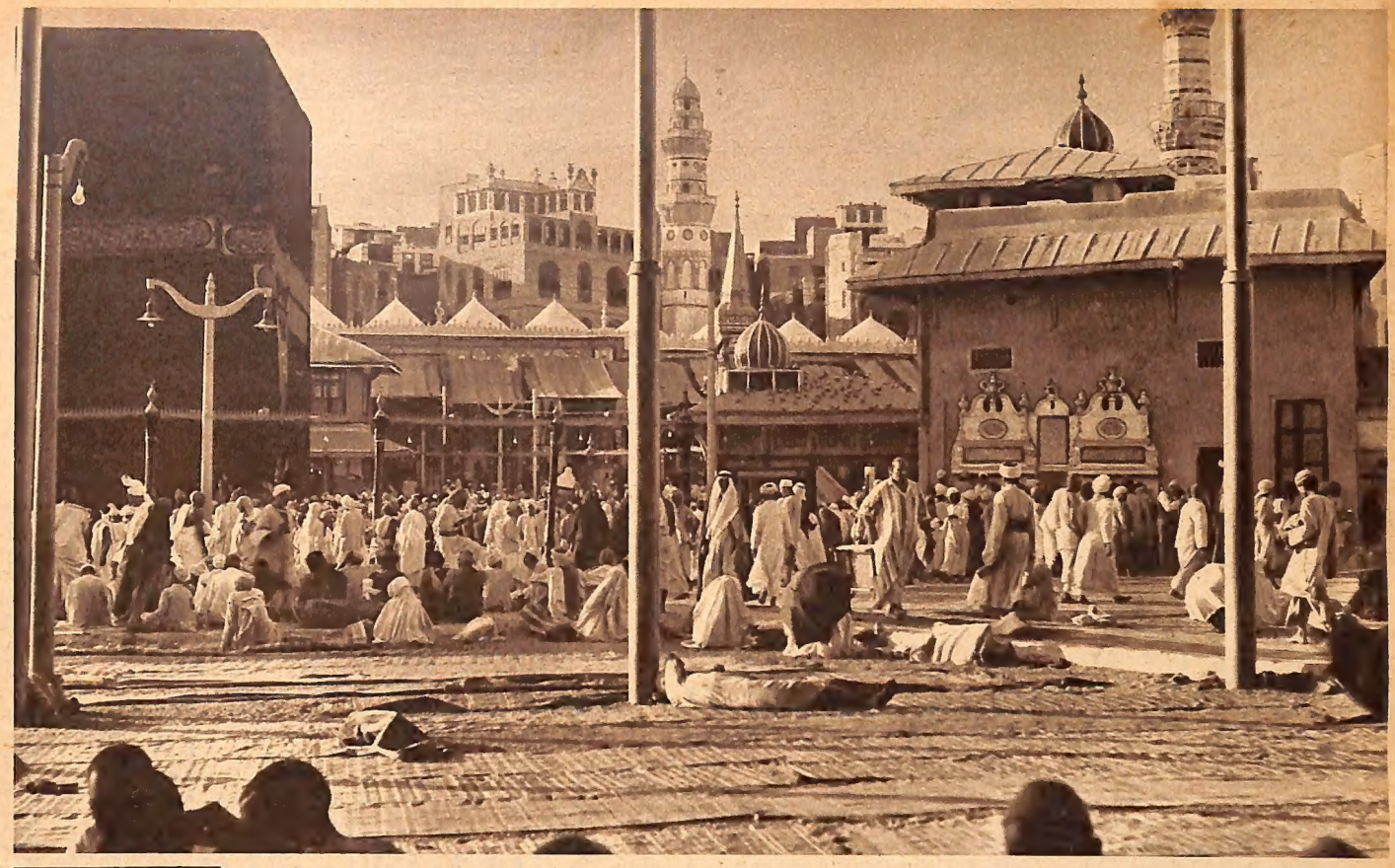

HAC MEVSİMİNDE... **Mekke şehrinin ortasındaki Kâbe, daha Hazreti İbrahim ve İsmail zamanında kurulmuş ve hak dininde kudsiyeti zikredilmişti. Bu bakımdan Hazreti İbrahim ve İsmail, Kâbenin temel taşını atmış kimseler olarak bilinir. Böylece Kâbe, yeryüzünde kurulmuş ilk mukaddes mahaldir. Hazreti Muhammed Milâdi 630 yılında Mekke'yi alınca, Kâbe'nin sadece putlarını kaldırmış, fakat «Makam-ı İbrahim»i namaza tahsis ettiği gibi, Kâbe'yi de İslâm dininde «kıble» olarak ilân etmiştir. Yukarıdaki fotoğrafta Kâbe'yi Muazzamanın umumi manzarası ile tavaf halindeki hacı namzetlerini görüyorsunuz...**

Peygamberin Üzerine erini Parçalıyorlardı

idare etmiştir. Öte yandan, başkalarına olduğu kadar kendi nefsine karşı da insafsız davranıyor, hep alelâde bir göçebe gibi giyiniyor, çadırda yatıyor, yastık yerine atının eyerini kullanıyordu.

VIII
AKILDA OLMIYAN BİR TESADÜF

Hazreti peygamber, Akabe boğazlarında dolaştığı bir gün, bir ateşin etrafına çömelmiş bir takım adamlar gördü.

Yaklaştı. Kendisini oturmağa davet ettiler; sohbet başladı.

Peygamberin tanımadığı bu yabancılar, Hazreç ve Evs kabîleleri halkındandılar. Mekke'den on bir günlük yolda, Yesrib denilen uzak bir vaha sakinlerinden olduklarını söylüyorlardı. Yesrib, çok eski zamanlarda, o yere gelip yerleşen bir küçük Amalikî hükümdarının adı idi.

Evs'lerle Hazreç'ler, oranın yerlileri olduklarını iddia etmiyorlardı. Oraya vaktiyle Yemen'den gelmişlerdi. Yesrib'in topraklarını, bir küçük Hıristiyan zümre, üç de büyük Yahudi kabîlesiyle paylaşıyorlardı. O yerleri ilk işgal etmiş olmakla övünenler bu Yahudi kabîleleriydi.

Hazreti Muhammed Yesrib'i biliyordu. Hattâ orada akrabaları vardı. Annesi orada doğmuştu. Vaha güzel ve bereketliydi. Muhammed oranın nefîs hurmalarından yemişti; ticaretteki tecrübeleri sayesinde de, oralı Yahudi zanaatkârların mütehassısı oldukları silâhlara ve mücevherlere değer biçmekte yetkisi vardı.

Kabîlelerin birbirleriyle olan münasebetleri hakkında bilgi edinmek istedi. Bu münasebetler pek dostça değildi. Hazreçler, Yahudilerin geçimsizliğinden ve en eski çağlardan beri kıdem sahibi olduklarını ileri sürerek gasıplık etmek için manevralar çevirmelerinden şikâyet ettiler. Bu yüzden boyuna yeni yeni kavgalar çıkıyor, fertler arasında döğüşler, hattâ kabîleler arasında çarpışmalar oluyordu.

Bu putperestler harbden korkmuyorlardı. Harblerde, çokluk, üstün bile geliyorlardı. Endişe ettikleri şey, Yahudilerin Mesih adlı birisine, sarsılmaz bir güvenle bağlı oluşlarıydı. Bu Mesihin yakında geleceğini söylüyorlardı. Onun sayesinde, bütün insanları hükmümüz altına alacağız, diyorlardı. Dünyanın en zengin, en kudretli, saygı gören tek milleti kendileri olacağına inanıyorlardı. Öteki milletler onlara basamak vazifesi görecekti. Allahın gazabı, düşmanlarını ezecekti.

Hazreti Muhammed bu adamlara teminat verdi. Bir kurtarıcının yeryüzüne geleceğine iman etmek, aldatıcı bir va'de inanmak demek değildi. Fakat bu Mesih, yalnız Yahudilere yardım etmiyecekti. Öteki ırklardan olan insanlara zulmetmiyecekti. Bu Mesihin merhameti, onu gönderen hakiki Allahın merhameti gibi, bütün insanlara yayılacaktı. Allahın bu resulü, insanlara selâmet yolunu gösterecek, kanunlarına saygı gösterenleri koruyacaktı.

Zaten bu kurtarıcıyı beklemeye de lüzum yoktu. O, gelmişti bile.

Sonra, Hazreti Muhammed, kendisini önce hayretle, arkadan hayranlıkla dinliyen bu adamlara, Cenabı Haktan aldığı ilk hitapları, çocuklarının ölümünü, Hira Dağına çekilişini, Cebrail'in gelişini, ruhunun asırlar ve âlemler içindeki seyahatini, orada mutlak kudretin ve ilâhi hikmetin derinliklerine dalışını anlattı. Arkasından, yurttaşlarının en nüfuzlularına irşatlarda bulunduğu halde gayretlerinin nasıl boşa gittiğini, kendisine nasıl öfkelendiklerini, nasıl kin bağladıklarını, nasıl garaz peslediklerini; nihayet, sürgüne gönderilişini, bu sürgün yüzünden yersiz, yurtsuz kalışını, bütün dünyaya yaymağa memur edildiği Allah kelâmını duyurabilmek için bir barınak aramak mecburiyetinde bulunuşunu izah etti.

Yesrib'liler hep bir ağızdan:

— Niçin bizim aramıza gelmiyorsun? diye sordular.

(Devamı gelecek sayıda)

[*] BİLÂL-İ HABEŞİ BOYNUNA İP BAĞLANARAK MEKKE SOKAKLARINDA DOLAŞTIRILIYORDU...

İslâmiyetin ilk günlerinde, Mekke'de, Kureyşlilerin Müslümanlara nasıl eziyet ettiklerini Kısası Enbiya'da, Cevdet Paşa anlatırken der ki:

... Bilâl-i Habeşi Radıyallahu anh ilk Müslüman olan kölelerdendi. Kureyş kâfirleri ona türlü eziyetler ederlerdi. Hattâ kendisinin boynuna ip takarlar, bu ipi çocukların ellerine verip Mekke sokaklarında dolaştırırlardı.

Hazreti Bilâl ise:

— Allah bir!... Allah bir!... diye, dininde sebat eylerdi.

Bunun için Müslümanlardan bazıları, dinlerini gizli tutarlardı.

Kısası Enbiya ve Tevarihi Hulefa, cüz'i evvel ve sani, sayfa 81 - 82.

TANGEE...

Tangee dudak ruju Avrupada ve Amerikada dahi bütün güzel kadınların tercih ettiği dudak rujudur.

Hususî formül ile hazırlanan Tangee dudak ruju sayesinde dudaklarınız sihirli bir parlaklığa, yüzünüz harikulâde bir güzelliğe kavuşur.

Tangee dudak ruju gayet kolay sürülür ve gittikçe yumuşar ve sabit olur. Tangee dudak rujunu 10'u moda olan 14 muhtelif renkte bulabilirsiniz.

YENİ HAKİKİ - RENK
Tangee

PERMACHROME VE
LANOLİN İHTİVA EDER

A - 192

AİLE SOHBETLERİ

Yazan: ŞEVKET RADO

GÖNÜL TAŞLA KIRILMAZ, SESLE KIRILIR

"RADYODA şarkı söyliyen sanatkârlardan en çok hangilerini beğeniyorsunuz?» diye sorsam, bana şüphesiz birkaç isim söylersiniz. Seslerini beğendiğiniz için onlardan hoşlandığınız muhakkaktır. Fakat acaba seslerinin nesini beğeniyorsunuz? desem — musiki ile yakından meşgul olanlarınız müstesna — cevap vereniniz belki de çok bulunmaz. Çünkü bu suale cevap verebilmek için biraz musiki ile, yani ses sanatı ile meşgul olmak lâzımdır.

Fazla zihin yormanıza meydan bırakmadan ben söyliyeyim ki siz onların seslerini değil, seslerinin tonunu beğeniyorsunuz. Sevdiğiniz sanatkârlar kulaklarınızın pek hazzettiği öyle bir ton tutturmuşlar, bu tonu o kadar güzel alçaltıp yükseltiyorlar, öyle tatlı kıvrımlar veriyorlar ki siz de, sırf ustalıkla idare ettikleri bu ton yüzünden onlara hayran oluyor, onları her zaman dinlemek istiyor, dinlemekten hiçbir zaman bıkmıyorsunuz. Şayet bu sevdiğiniz şarkı üstatları sizin alıştığınız tonları bırakarak gelişi güzel bağırmış olsalardı, sesleri aslında pek hoş olduğu halde sizin sevginizi kazanamıyacaklardı. Neden kazanamıyacaklardı? Sırf bu tonu idare edemedikleri için kazanamıyacaklardı.

Büyük terbiyeci Foerster'in «Ton Sanatı» isimli bir yazısı vardır. Orada bir insanın sesinin tonunu yalnız şarkı söylerken değil, bir başkasiyle konuşurken de idare edebilmesinin hayatta başlı başına bir muvaffakıyet teşkil ettiğini söyler. Şüphesiz musikide sesin tonunu idare etmek güç bir şeydir. Fakat ondan daha gücü, meselâ, insanın birisine kusurunu söylerken sesinin tonunu ayar etmesini bilmesidir.

Bu, neden güçtür biliyor musunuz? Üstat diyor ki: İnsan bir başkasına kızınca sesinin tonu hemen değişir. Dostluğunu kaybeder; kalbe seslenmez olur. Sevdiği insana hitabederken sesi kalbinden gelirken, hiddetlendiği zaman, sesinin tonunu yükselttiği zaman sesi kalbinden gelmez olur. Sözlerini öfkeyle, gururla, hodbinlikle veya her üçü ile birden söylediği için sesi gönüldenliğini kaybeder. Hayatta en büyük kusurlar, birine kusurunu söylerken işlenirmiş, derler. Hakikaten böyledir, çünkü birçok kimseler başkalarını suçlandırırken, onların dikkatlerini çekerken, kendileri aynı durumda olsalardı da aynı tekdire mâruz kalsalardı ne hissedeceklerini hiç düşünmezler. Bunu düşünemedikleri için de karşılarındaki insanlara kızmadan ve onları kızdırmadan tesir edecek sözleri bulamazlar. Ancak, kabahatli olduklarını

Eşimize karşı sesimizin tonunu ayarlıyamamışsak istediğimiz kadar kucaklaşalım, gerçek mânasında yaklaşmamıza imkân yoktur.

söylerken dahi karşılarındaki insanları kırmamayı, gücendirmemeyi bilen kimseler, söyledikleri şarkı kulağımıza hoş gelen sanatkârlar gibi, ton sanatını öğrenmişler demektir.

Hayatta yalnız başkalarına kusurlarını söylerken değil, her sahada sesimizin tonunu ayar edebilmenin ve gerekli tonu bulmanın büyük ehemmiyeti vardır. Karşımızdaki insanlar, biz pek farkına varmasak bile, kendilerine hitabederken, tıpkı radyoda şarkı söyliyen bir güzel sesli sanatkârı dinler gibi, bizim sesimizin tonuna bakmaktadırlar. Dairede bir müdür eğer kendisini arkadaşlarına sevdirebiliyorsa sesinin tonu sayesinde sevdiriyor. Çalışma ile birbirlerine bağlı insanlar arasında, arada bir kin ve nefretle, kıskançlık ve hiddetle, hakaret ve alayla tonu yükselen bir ses orada çalışma hevesi diye bir şey bırakmaz. Sesinin tonunu idare edemiyen, arkadaşlık ve sevgi hisleriyle bu sesi kalblere hitabedecek şekilde yumuşatmasını bilmiyen bir âmir kabalığın damgasını yemiş olacağı için etrafında sevgi ve arkadaşlıktan eser bulamıyacaktır.

Eğer eşimize karşı sesimizin tonunu ayarlıyamamışsak istediğimiz kadar kucaklaşalım, gerçek mânasında yaklaşmamıza imkân yoktur. Çocuklarımızın terbiyesi, onları yanlış yollara gitmekten alıkoymamız, hepsi, hepsi hitabetmek sanatındaki ustalığımıza, sesimizi gönüllere ulaştıran tatlılığı verebilmemize bağlıdır. Bir dostumuza yakınlarından birinin öldüğünü haber vermeğe mecbur olduğumuz zaman sesimizin tonuna nasıl dikkat ediyorsak, ona söyliyeceğimiz sözleri seçerken nasıl itina gösteriyorsak yaşatmaya ve iyi birer insan olarak yetiştirmeğe çalıştığımız insanlara hitabederken de sesimizin tonunu tatlılaştırmaya, onları kırıp dökmemeğe dikkat etmeğe mecburuz. Çünkü bu insan denen mahlûk o şekilde yaratılmıştır ki, tatlı bir sözle ona akla hayale gelmez fedakârlıkları gönül rızasiyle yaptırmak pekâlâ mümkünken damarına bastığımız zaman, gururunu, haysiyetini hiçe sayarak üzerine yürüdüğümüz zaman ona en basit hareketi yaptırmak kaabil olmaz. Şüphesiz mecbur olduğu zaman, geçim zoru, geçim kaygısı ona istemiye istemiye bir takım hizmetler gördürebilir. Fakat bu hal sürekli değildir. İnsanın gönlü bir kere kırılmıya görsün. Kırıldı mı ondan hayır beklememeli. Gönül de nazik bir şeydir, taşla değil sesle, sesin tonuna farkına varılmadan verilecek bir yükselme ile kırılıverir. Bizim herkesçe bilinen atasözümüz, «Tatlı dil yılanı ininden çıkarır» sözü muhakkak ki sese verilecek tonun büyük işler başarabileceğini belirtmek için söylenmiş olmalıdır.

Hayatta bazı insanlar vardır, başkalarına karşı yumuşaklıkla, iyilikle muamele etmeyi bir korkaklık, bir çekingenlik sayarlar. «Dobra dobra konuşur», «sözünü kimseden sakınmaz» diye tarif ettiğimiz bu insanlar dikkat ederseniz iki türlüdürler. Bir kısmı kaba adam olarak tanınır, bütün sevgilerden mahrum yaşarlar. Kendileriyle dostluk edilirse mecburen edilir, konuşulursa zorla konuşulur. Fakat bunların bir kısmının da sözlerini sakınmamaları yanında öyle bir babacan halleri vardır ki sırf o yüzden sevilir, bu kabalıklarına tahammül edilir. Çünkü sözünü sakınmıyan o babacanlığın içinde derinden gizli olan bir sevgi ışığı parlar, ne kadar sert söyleseler, kusurlarımızı ne kadar yüzümüze vursalar onların seslerinde arkadaşlık ve sevgi tonu bulunduğu için kalb kırmaz, gönül yıkmazlar.

Hayatta şüphesiz yumuşak olmanın da, sert olmanın da lüzumlu olduğu yerler vardır. Ama meşhur sözün dediği gibi en doğrusu insanın kendisine karşı sert, başkasına karşı yumuşak olmasıdır. Bu yumuşaklıktan hiçbir zarar gelmez. Hattâ bu bir nevi kurnazlık bile sayılır. Sesinizin tonu daima gönül yapıcı olsun, kalblere işlesin, bilhassa tatlı tonlardan ayrılmasın sevgili okuyucularım.

yeni

- «Kirone» hırpalanmış saçları besler ve canlandırır.
- «Kirone» permenant ve boyanın saçlara daha müessir ve daha muntazam bir şekilde tesir etmesini sağlar.
- «Kirone» saç sıhhatinin devamını temin eder.
- «Kirone» L'Oréal-Paris Laboratuarlarının yeni bir keşfidir.

Reklam Moran A - 244

Kuaförünüzden "KİRONE" tatbikini isteyiniz.

Tevzi yeri :
Raylan Sanayi ve Ticaret Ltd. Sti.
Peykhane sok. 6 – Cemberlitaş
Tel: 22 94 14

Kirk Douglas

HÂLÂ ŞAMPİYON

Bugün 43 yaşında olmasına rağmen hâlâ bir atlet kadar çevik, bir güreşçi kadar sağlam.

■

KUDRETLİ YILDIZ — Kirk Douglas perdede yarattığı haşin erkek tipleriyle kendine büyük bir şöhret yapmıştır. Aşağıda onu Kim Novak ile «Strangers When We Meet» filminde görüyorsunuz.

1950 yılında «Şampiyon» filmiyle sinema dünyasında birdenbire bir bomba gibi patlıyan Kirk Douglas, on yıldır hâlâ yumrugiyle önüne çıkan engelleri deviren bir boksör gibidir.

Bu on yıllık zaman içinde bir taraftan bazı meşhur yıldızlar sönüp, diğer taraftan yeni yeni kabiliyetler parlarken, Kirk Douglas gittikçe artan bir başarı ile yükselerek bugün Hollywood'un en çok kazanan milyoner yıldızlarından biri haline geldi.

43 yaşında, hâlâ bir atlet kadar çevik olmasının sebebini soranlara: «Bu sadece her gün yaptığım egzersizlerin neticesidir» diyor. «Günlük çalışmam ne kadar yorucu olursa olsun, hattâ işten sonra mühim bir yere davetli olsam dahi, günlük sporumu katiyen ihmal etmem. Hiçbir şey yapamadığım zamanlar, hiç olmazsa evimdeki havuzumda bir - iki saat yüzerim.»

Onunla birlikte film çevirmiş olan kadın yıldızlar: «Kirk ile çalışan artistlerin daima tetikte olması lâzımdır» diyorlar. «Çünkü Kirk'in her an istim üstünde bir hali vardır. Yanındakilerin hiçbir zaman uyuşuk, geç davranan kimseler olmasına tahammül edemez. Bu tahammül edemeyişini de gayet sert bir şekilde gösterir. Bu sebeple onunla çalışmak çok zordur. Ama o kadar da zevklidir. Çünkü insan onunla bulunduğu zaman, saatte 120 kilometre hızla giden bir trende gibidir. Sıkılmağa vakit bulamaz.»

Kirk Douglas, altı kızkardeşinin arasında bir tek oğlan çocuğu olduğundan, küçük yaşta, fakir ailesinin geçimine yardım edebilmek için çalışmak mecburiyetinde kaldı. Okula gitmeden önce her sabah, gazete satabilmek için sabah beşte kalkar, sekiz buçukta okula yetişir, akşam paydosundan sonra yine akşam gazetelerini satmağa çıkardı. Hava kararıktan sonra da ufak bir bakkal dükkânında, bir - iki saat çuvalların, sandıkların oradan oraya taşınmasına yardım ederdi.

Ortaokulu bitirdikten sonra kısa bir zaman bir mağazada çalışan Kirk, nihayet bir taraftan garsonluk yaparak koleje devama başladı. Bütün bu yorgunluklar yetişmiyormuş gibi ayrıca kolejin güreş takımına da girerek her gün saatlerce antrenman yapmak mecburiyetinde kaldı. Ama neticede kolejlerarası müsabakada defalarca şampiyon oldu.

Kolejden sonra devam ettiği New York Tiyatro Okulunda çektiği maddi sıkıntılar onu yine de sporundan alıkoyamadı. O sırada evlendiği için, evini geçindirebilmek amaciyle bir taraftan da bir lokantanın barında çalışıyordu.

1945 - 1946 yılında Hollywood'a geçen Kirk Douglas ilkin gayet basit roller bulabildi. Şampiyon filmini çevirinceye kadar da bu hal böyle sürüp gitti...

KIRK ve KIM — «Buluştuğumuz Zaman Yabancıydık» filminin bir diğer sahnesi. Kim Novak ve Kirk Douglas karşı karşıya.

B. B. — Son seneye kadar isminin baş harfleri bile kim olduğunu belirtmeye kâfi gelen meşhur yıldız Brigitte Bardot, 1961 de de aynı muvaffakıyetini devam ettirebilecek mi? Bunun cevabı şimdilik evet...

Beyaz Perdede evlenenler ve doğuma hazırlananlar

Geçen yıl sinema âleminde pek çok evlenme oldu. Şimdi mütecessis gözler onları tarassut etmekle meşgul. Acaba kimin ne zaman çocuğu olacak? İşte size bu dedikoduların birkaçının cevabı...

LANA TURNER

SON günlerde Hollywood'da evlenenlerin sayısı bir hayli fazlalaştı. Geçen yılın sonlarına doğru Lana Turner'in, Jean Simmons'un ve May Britt'in dedikodulara sebep olan izdivaçlarından sonra şimdi de sıra Betty Hutton'a geldi! Bugün 39 yaşında bulunan Betty Hutton da nihayet geçenlerde gazetecilere evlenmek üzere bulunduğunu ağzından kaçırdı. Netekim çok geçmeden de 37 yaşındaki besteci Pete Candolo ile evlendiği duyuldu. Haberi işitenler pek şaşırmadılar. Zira Betty Hutton'un daha önce aynı besteciyle iki defa nişanlanıp ayrıldığını herkes biliyordu. Öte taraftan Marilyn Maxwell, Jérome Davis'ten ayrılmağa muvaffak oldu.

Geçen yıl içinde evlenenler, önümüzdeki aylarda doğum için hazırlıklara başlıyacaklar gibi görünüyor. Meselâ yeni eşi Richard Brooks'la beraber balayından dönen Jean Simmons kendilerini karşılıyan gazetecilerin suallerini: «Elbet bir çocuk bekliyorum» diye cevaplandırdı. «Fakat, müstakbel çocuğumun yaz başından evvel dünyaya geleceğini sanmıyorum.»

May Britt ise: «Çocuğumun ne zaman doğacağı hakkında bir şey söyliyemem. Fakat er geç Sammy Davis'e bir veliaht vereceğimden eminim» diyor. Lee Remick ise bugünlerde bir yandan çocuğu için yün elbiseler örerken bir yandan da: «Mayısa kadar yetiştirmem gerek» diyerek gülümsüyor.

Dedikodu yazarlarına kulak verilecek olursa Gene Tierney ve Ingrid Bergman'ın önümüzdeki günlerde doğum yapacakları katîleşmiş gibi gözüküyor. Şayet bir gün gazeteleri elimize alıp da bir doğum haberiyle karşılaşırsak, hiç şaşmamamız lâzım. Diğer taraftan, geçenlerde Yunanistan'a gidip Pire'de bir film çeviren Jayne Mansfield'in de çocuk beklediğine dair şayialar çıktı. Bu şayialara Jayne ne evet dedi, ne de hayır... Sadece omuz silktiğine bakılacak olursa haberin reklâm mahiyetinde olması ihtimali kuvvetli. Ama bilinmez ki ...

FREDO KOLONYALARINI

Önümüzdeki Aylar Meşhur Yıldızlara Neler Getirecek!

SIMON SIGNORET — Geçen yıl Oscar mükâfatını alarak sanatının en üst basamağına çıkmış olan yıldız bu sene içinde iki tehlikeyle karşı karşıya bulunuyor. Biri kocasından ayrılma meselesi, diğeri de aynı başarıyı tekrar edip edemiyeceği.

MAY BRITT — Sarışın artist Sammy Davis Junior ile evlenerek hayranlarını darıltmış oldu! Aradan geçen günler bunu unutturabilecek mi?... Her halde genç İsveçlinin mesut bir aile kadını hüviyetiyle yine kalblere girmesi zor değil...

MARILYN MONROE — Kocasından ayrılıp 1961 e yalnız başına girmesi acaba ona ne gibi bir istikbal hazırladı? Gelen haberlerden anlaşıldığına göre sarışınlar kıraliçesi sinir buhranları geçirmektedir. Bakalım sonu ne olacak?...

WILLIAM HOLDEN — Onun için olgunluk çağından ayrılıp yaşlılık çağına girdi deniyor. Bunun canlandıracağı roller üzerinde tesiri olabilirmiş. Bakalım, kudretli aktör hakkında söylenilenleri bu bir sene içinde ne şekilde yalanlıyacak?...

Vasfi Rıza Zob

Mahmu
Açtım. Ud
Kirişç

SENE 1925 — Tepebaşı Tiyatrosunda «Devlet Kuşu» temsilinden heyecanlı bir sahne. Soldan sağa doğru: Raşit Rıza, Vasfi Rıza Zobu, Rıza Fazıl. Zamanın modasına göre sıkma başlı hanım Bedia Muvahhit. Eser, Kemal Ragıp merhumun bir adaptesiydi.

BEYOĞLUNDA, İngiliz Sefaretinin, Galatasaraydan aşağı doğru inen duvarının bitim noktasında, caddenin tam karşısındaki apartmanın yerinde vaktiyle kâgir bir bina vardı. İşte Darülbedayi, bu dört katlı konakta yerleşmişti. Tatlı su frenklerinden birine ait bu yerin sahibi, Mütareke gelip çatınca, artık bizi burada «hamiyyeten» oturtmıyacaktı. Günün birinde, işgal kuvvetleri kumandanlığından «Çıkın» emrini getirip dayattı. «Frenkçe konuşan» idare meclisi âzaları bulup buluşturarak adamın parasını verdilerse de, tatlı su frenginin ağırlığına denk getiremediler. Göç mukaddermiş, pılı pırtıyı toplayıp Şehzadebaşına yollandık... Hani sonradan «Ayaz Paşa» ahfadından olduğunu ispat ederek Ayazpaşa mezarlığına sahip olan Salâhattin Molla Bey vardı... Şehzadebaşındaki Ferah tiyatrosu da bu zatın mülkiydi. Biz de bu tiyatronun yukarı kat odalarına, salonlarına taşınıp yerleştik...

Bugün maşallah, İstanbul şehrinde, her gün muntazaman 18 tiyatro heyeti faaliyette bulunmakta... Atatürk Bulvarında ve Üsküdarda Doğancılarda bitmek üzere olan binaların açılmasiyle (belki bu yazım sizin elinize gelinceye kadar açılmış olacaktır) bu faal tiyatro sayısı yirmiye çıkacak... 1920 senesindeki tiyatrocular için bir hayal de olamazdı bu... Ferah Tiyatrosuna yerleşen Darülbedayi, daracık kadrosu ile, yalnız İstanbulun değil, bütün Türkiyenin, «Avrupa!» tek tiyatrosu idi. Yurdun hiçbir yerinde ondan başka tiyatro yoktu...

Koskoca İstanbul şehrinde «Tiyatro günü» haftanın yalnız perşembe gününe mahsustu... Kadınların çarşaflı oldukları; erkeklerden köşe bucak kaçtıkları günler... Bundan dolayı temsiller de haremli-selâmlıklı olarak ikiye ayrılırdı...

Bazı semt hamamları gibi: «Şu saatten şu saate kadar kadınlara, geri kalan zaman da erkeklere»... Tiyatro salonunu da perşembe gündüz zevceler, validеler, kerimeler işgal eder; gece aynı yerlere zevcler, pederler ve mahdumlar gelip yerleşirlerdi...

Hulâsa bir muharrir, ya kendi telif ederek, yahut ecnebiden alıp adaptesini yaparak piyesi bizlere verir, biz de yazar, ezberler, provasını bitirir; dekoruna, mobilyesine, aksesuvarına masraf ederdik. Sonra?... Sonra işte böyle... Perşembe gününün gündüz ve gecesinde oynadıktan sonra bir kenara bırakırdık! Ta ki unutulup da — artık bir sene mi geçer aradan — tekrar ilân edilerek bir kere daha oynanmak şansına uğrayabilsin!... «Şans» diyorum... Bir daha tekrarı yalnız böylelerine nasip olurdu da ondan... Yoksa niceleri ilk geceden sonra, piyesler kabristanındaki merkadine gömülür, giderdi.

Haftada ikiye, haftada üçe, haftada dörde!... Böyle kademe kademe temsil geceleri ilâvesi seneler senesi sürdü. Bir piyesi, bir haftanın her gecesinde oynıyabilmek için ne kadar uzun mücadele seneleri geçirdik. Nihayet 1926-1927 sezonu içinde, bir piyesin ömrünü, bir haftaya çıkarabildik de, kendi muvaffakıyetimizle kendimiz böbürlendik...

İLK ANADOLU TURNELERİ

Turneye çıkardık. Anadolunun koca bir şehrine varırdık. Fakat bir piyesi ancak bir gece oynıyabilirdik. Arkasından bir başkası, bir başkası daha. Bundan dolayı kolumuzun altında bir yığın piyesle turneye çıkmak mecburiyetinde kalırdık. Bâri arka arkaya her gece oynasak! Ne münasebet!... Bir gece oynar, — ilk zamanlar — üç gece otururduk. Seyirciyi dinlenmiye bırakmak içindi bu usul. Öyle ya, İzmirde veya Ankarada topu topu beş yüz tiyatro seyircisi mi var?... Tamam; her piyesi bu beş yüz kişi seyredecek demek... O şehirde beş piyes mi oynanacak?... E, bu insanlar beş gece arka arkaya uykusuz kalamazlar ya. «Geceyi uykusuz» geçirmek fedakârlığını ancak üç akşamda bir yapabilirler. Onun için beklememiz lâzım... Bundan dolayı da beş gecede bitecek olan bir şehir programı, ancak on beş gecede tatbik edilebilirdi...

Geçenlerde anlatmıştım: «Bugün Bursada, İzmirde, Adanada bir piyes — her gece olmak şartiyle — otuz defadan fazla oynanmakta... Bu hâdiseye şahit olmak, bizim neslimiz kadar hiç kimseyi

1925 TE TRABZON TURNESİ — Soldan itibaren: Ahmet Muvahhit, Bedia Muvahhit, çocukları Sina, Trabzonlu bir genç, Muammer Karaca, Behzat Butak, Behzat'ın refikası Lâmia Hanım.

Hayatından Hikâyeler Anlatıyor: 5

...paşada Bir Dükkân Kirişi Yapıyordum...

Vasfi Rıza!

sevindirip, neşelendiremez... Çekirdeğini diktiğimiz ağaçların meyvalarını seyrediyoruz... O mücadelenin içindeyken ömürleri sona erip, bugünleri göremiyen fedakâr sahne sanatkârlarının ruhları şâdolsun.

Yine lâfın ucunu kaçırdık... Maksadım: Beyoğlundan, Şehzadebaşına nakledildikten sonra «temsil heyeti» haline gelen Darülbedayi'in geçirdiği birkaç safhadan ve birkaç vakadan bahsetmekti...

Sözü uzatmıyalım: Orsa boca 1920 yi bulduk. Hayat şartları, yanından kıyısından değişiyor. İnsanların günlük ihtiyaçları artıyor... Buna mukabil paramızın iştira kıymeti düştükçe de, para sıkıntısı her an kendini hissettiriyordu... Darülbedayi'in temsilleri yolu ile geçimi elde etmeğe imkân olmadığı da meydanda...

Herkese: «Nereden ve ne vasıta ile biraz varidat tamin edebilirim?» endişesi geldi dayandı... «Ticaret» denilen şey değil biz aktörlerin; bütün «Müslüman Türk» lerin meşgul olup öğrendikleri bir meslek değildi... Buna rağmen, herkes bir şeyler yapmak istiyordu... Ben bile, ki babamın evinde oturur, anamdan kalan mirastan da ufak bir geliri olan insandım, bir mektep arkadaşımla, Mahmutpaşada «ud kirişi» imalâthanesi açarak bir kazanç elde etmeğe çalışıyordum. Eski ortaoyuncularının, tulûat heyetleri aktörlerinin yolunu tutmuştuk. Onlar da tiyatrodan değil, «esnaflık» tan edindikleri para ile geçinirlerdi... Çarşılı Cevdet, Terzi Salih, Sepetçi Ali Rıza gibi. Muvaffak olup devam edebilseydim, ben de: Kirişçi Vasfi Rıza unvaniyle nam salacaktım.

Hulâsa, hepimiz, hangi işe sermaye yatırdıksa iflâsla dımdızlak kaldık.

GELECEK HAFTA:

PEMBE KONAK

Reklâm Meran A -261

Doğrusu...

Bizim evde herkes memnundur. Ufa nebatî mutbak margarini ile pişirdiğim yemekler çok daha lezetli oluyor.

Bol vitaminli Ufa margarinini bir kerre tecrübe ederseniz, Ufa'nın üstünlüğünü size, kocanız ve çocuklarınız söyleyecekler.

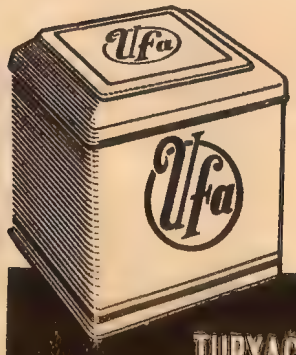

TURYAĞ FABRİKALARI MAMULÜ

DEHŞET PERDESİ

YAZAN: DENNIS WHEATLEY
ÇEVİREN: ADNAN ERİM

15

HOROVSKA'yı odaya getiren kadın muhafız, genç kadını duvara döndürdü. Alışkın el hareketleriyle çabucak soymaya başladı: Önce etekliği çıktı. Sonra ceketi. Daha sonra blûzu. Kombinezonu. Fanilâsı. İç çamaşırları...

İki dakika geçmeden Fedora, sadece ayakkabıları ve çorapları ile kalakaldı... Nicholas bu manzaraya nasıl tahammül etti? Nasıl oldu da Frcek'in üzerine tekrar atılıp dişlerini yere dökmedi?... Kaburgalarına dayanan tabanca namlusuna rağmen!...

Fedora, kendisini soyan kadına müdahale etmiyor, sakin sakin duruyordu. Ne yapsa bu işe mâni olamıyacağını biliyordu.

Frcek, Kmoch'a döndü:

— Elindeki silâha dikkat et! Herifi cehenneme göndermenin sırası değil! Öğrenmek istediğim şeyler var!

Çırılçıplak duvara dönmüş duran Horovska'ya yaklaştı:

— Benim canım! Şekerim benim! Ne de güzel vücudun varmış senin... Lokum gibi!

Çenesini eliyle tuttu. Yüzünü tatlı tatlı okşadı:

— Bu güzellikle seni yalnız bırakmak doğru olur mu?! Biraz sonra birkaç saat baş başa kalırız. Ama şimdi şu işi bitirelim, cicim!... Mademki arkadaşın söylemiyor, sen söyle. Kimdir bu adam? Onu ne zamandan beri tanıyorsun?...

Horovska, başını önüne eğdi:

— Size söyliyecek sözüm yok...

Frcek, gardiyanlara döndü:

— Duvara dayayın! Kollarını yukarı kaldırın!...

Kadın gardiyanla, erkek gardiyan Horovska'yı duvara dayadılar. Kollarını yukarı kaldırıp sıkıca tuttular.

Nicholas, büyük bir sabırla bu manzaraya tahammül etmiye çalışıyordu. Bir taraftan da gözünü genç kadının vücudundan ayıramıyordu. Ne kadar ölçülü ne kadar taze ve mütenasipti. Her erkeği kolayca avucunun içine alabilecek kudrette bir kadındı bu!...

Frcek, soğuk bir gülümseme ile masasının gözünü çekti. Sert meşinden uzun bir kırbaç çıkardı. Havada birkaç defa şaklattı:

— Hazır mısın Horovska?!... Sorduklarıma güzel güzel cevap verirsen bu ziyafetten kurtulursun!

Genç kadından cevap çıkmadı.

— Nasıl olsa seni söyleteceğim Horovska! Beyhude bu dayakları yemen yazık olacak!

Yine cevap yok...

Frcek, kırbacı havaya kaldırdı:

— Cevap veriyor musun? Üçe kadar sayıyorum. Bir, iki, üç...

Fedora'dan yine cevap yok!

Meşin kırbaç dehşetli bir şaklama ile Fedora'nın sağ kalçasına kapandı. Acı bir feryat! Arkasından tüyler ürpertici bir kahkaha! Kırbacın, üst üste iki defa daha havada şaklaması! Horovska'nın çıplak kalçalarında derin kanlı izler...

Nicholas dayanamadı. Ağır küfürler savurarak ileri atıldı:

— Hain! Canavar haydut! Seni ellerimle boğacağım! Parçalıyacağım seni!...

Kmoch tabancasiyle derhal önünü kesti. Silâhı göğsüne dayadı. Nicholas olduğu yerde kaldı. Frcek, kanlı kamçı elinde, sırıtarak yüzüne bakıyordu:

— Dur bakalım sahte Profesör! Daha işe başlamadık!

İki defa daha kamçıyı Fedora'nın çıplak omuzlarına yapıştırdı. Dayanılmaz feryatlar kulakları tırmaladı. Frcek vahşi bir kahkaha daha koyuverdi. Kamçıyı tekrar havaya kaldırdı. İndirmesiyle beraber Nicholas'ın ileri atılması bir oldu:

— Dur! Söyliyeceğim! Ne sorarsan cevap vereceğim! Bırak o kadını!

Frcek zaferi kazanmış bir kumandan edası ile Nicholas'ı tepeden tırnağa süzdü:

— Söyle bakalım! Kimsin? Ne haltetmiye buralara burnunu soktun?!

— Ben, İngiliz ajanıyım! İtiraf ediyorum! Amcam Bilto buraya gelmek istediğini bana söyleyince doğru polise müracaat ettim. Vaziyeti anlattım. Beni Harbiye Bakanlığına götürdüler. Orada büyük rütbeli bir şahısla konuştum. Kendimin amcama çok benzediğimi anlattım Bir plân kurduk. Bilto'ya çok benzediğim için oymuş gibi Çekoslovakya'ya girecektim. Sonra da ilk fırsatta ortadan kaybolacaktım.

— Buradaki vazifen ne olacaktı? Onu yumurtla bakalım!

— Buradaki vazifem, Çekoslovakya'daki Milli hareketleri tesbit etmek, bunlara ne türlü yardım edilebileceği hakkında rapor hazırlamaktı!...

— Bu kadınla ne vakit tanıştın?

— Birkaç gün evvel! Ben Bilto'yu polise bildirince hemen onu yakaladılar. Horovska'nın sizin gizli ajanınız olduğu meydana çıktı. Onu da buldular. Emredileni yapmazsa on sene hapse atılacağını bildirdiler. Horovska çaresiz, emredileni yapmayı kabul etti. Benim Bilto olduğumu söyliyerek Prag'a gelmemi sağladı.

Frcek ters ters Nicholas'ın yüzüne baktı:

— Horovska bu hareketiyle en büyük ihaneti yapmış oluyor!

— Onun bu işte kabahati yok! Polis tarafından yakalanması kabahat mi?

— Yakalanması değil, polise yardım için bize ihanet etmesi kabahat!... Fazla konuşma, devam et!

Horovska ile buluşma gününü ve saatini kararlaştırdık. O gün, o saatte Russell otelinde Bilto ile tesadüfen karşılaşmış gibi olduk. Bilto Horvell'den ayrılmıştı. Polisin durumdan haberi vardı. İcap eden yerlere gizlenmişler, bekliyorlardı. Biltoy'la otelin lokantasında yemek yedik. Sonra hususi konuşmak için odasına çıktık. Orada konuşurken polisler bastılar. Bilto'yu yakalayıp götürdüler. Ben de masa üzerinde duran pasaportunu aldım. Aşağı indim. Horovska'nın gelmesini bekledim. Biraz sonra otomobille geldi. Beni aldı. İşte hepsi bu kadar!...

Frcek kamçısını masanın gözüne tıktı. Bir müddet Nicholas'ı süzerek düşündü:

— Şimdi biraz daha hakikate yaklaştık. Fakat bazı noktalar var. Onları ıska geçtin. Meselâ mademki Profesör Bilto'yu polise ihbar ettin, onunla yemek yemene lüzum yoktu. Polis hemen gelip onu götürebilirdi! İkincisi, Bilto'nun senin üzerine yaptırmış olduğu bir umumi vekâletname cebinden çıktı. Russell otelinde tesadüfen karşılaştığınızı söyledin. Böyle olsaydı, Bilto bu vekâletnameyi sana getiremezdi! Demek ki, önceden sözleşmiştiniz! Üçüncü nokta, Horovska ile gelirken birdenbire fikrini değiştirdin. Bir arkadaşı ziyaret edeceğim diye tutturdun! Halbuki biran evvel buraya gelmek istemen lâzımdı! Vanek'in odasında kavga çıkardın. Gelmemek için boğuştun! Bilto olmadığını söyledin. Nihayet zorla, iğne yapıp uyuşturulmak suretiyle buraya gönderildin!... Bütün bunlardan anlaşılıyor ki, dilinin altındaki baklayı çıkarmış değilsin!

Nicholas duraladı. Bunlara ne cevap uyduracaktı?

Frcek, Nicholas'ın yüzüne tekrar pis pis baktı:

— Sana bir sual daha! Otelden çıkarken Bilto'nun pasaportunu aldın da, valizlerini, paltosunu, şapkasını neden almadın? Mademki, onun hüviyetine bürünmek istiyordun, ona ait her şeyi yanına alman lâzımdı!

(Devamı gelecek sayıda)

1961'İN GÜZEL ÇOCUKLARI

Bilge Kançeker - İstanbul

A. Can Becerikli - Adana

Gaye Balman - Bursa

Serap Yardım - Mersin

Yasemin Kurtdede - İstanbul

Tamay Yılmaz - Ankara

Cem Kavukçu - İstanbul

Turhan Turanlı - İstanbul

Hayat

Diyarbakır

(Ulucamî avlusu ve eski kemerler)

Hayat

Antalya

Hayat

Zonguldak

(Limandan şehre bakış)

Hayat

Kayseri

(Müze)

Hayat

Edirne

(Selimiye)

Hayat

Bursa

Hayat

Sıvas

(Umumi görünüş)

Hayat

Konya

(Alaeddin Tepesi'nden şehre bakış)

Hayat

Ankara

(Zafer Meydanı)

İstanbul

(Limanda sabah)

Hayat TÜRKİYE ŞEHİRLERİ

Hayat

İzmir

(Eşrefpaşa Bayram yeri)

Hayat

Adana

(Şakir Paşa)

Hayat

Afyon

(Zafer Anıtı)

TÜRKİYE ŞEHİRLERİ: 1

İSTANBUL — İl nüfusu: 1.924.912. İlin yüzölçümü: 5.390 Km. kare. Şehrin en yüksek yeri: 268 metre.

ANTALYA — İl nüfusu: 418.355. İlin yüzölçümü: 20.127 Km. kare. Şehrin denizden yüksekliği: 25 - 30 metre.

BURSA — İl nüfusu: 694.564. İlin yüzölçümü: 9.953 Km. kare. Şehrin denizden yüksekliği: 300 metre.

KONYA — İl nüfusu: 984.706. İlin yüzölçümü: 48.681 Km. kare. Şehrin denizden yüksekliği: 1.027 metre.

KAYSERİ — İl nüfusu: 482.046. İlin yüzölçümü: 15.772 Km. kare. Şehrin denizden yüksekliği: 1.043 metre.

AFYON — İl nüfusu: 440.884. İlin yüzölçümü: 13.555 Km. kare. Şehrin denizden yüksekliği: 1.020 metre.

ANKARA — İl nüfusu: 1.316.879. İlin yüzölçümü: 29.634 Km. kare. Şehrin denizden yüksekliği: 840 - 978 metre.

ADANA — İl nüfusu: 762.622. İlin yüzölçümü: 17.256 Km. kare. Şehrin denizden yüksekliği: 18 - 20 metre.

ZONGULDAK — İl nüfusu: 569.634. İlin yüzölçümü: 7.449 Km. kare.

SİVAS — İl nüfusu: 673.948. İlin yüzölçümü: 28.941 Km. kare. Şehrin denizden yüksekliği: 1.370 metre.

EDİRNE — İl nüfusu: 370.399. İlin yüzölçümü: 5.803 Km. kare. Şehrin denizden yüksekliği: 35 - 75 metre.

DİYARBAKIR — İl nüfusu: 400.501. İlin yüzölçümü: 14.579 Km. kare. Şehrin denizden yüksekliği: 650 metre.

URFA — İl nüfusu: 400.982. İlin yüzölçümü: 20.715 Km. kare. Şehrin denizden yüksekliği: 515 metre.

İZMİR — İl nüfusu: 1.066.384. İlin yüzölçümü: 12.825 Km. kare. Şehrin en yüksek yeri: 186 metre.

Fotoğraflar: Ferit Can, Raimund Stumpe, Günther Rehse ve Hayat arşivi.

Bu albümün resimleri gelişi-güzel seçilmiştir. Öbür illerimiz de fırsat düştükçe albüm halinde verilecektir.

Hayat

Urfa

(Balıklı Sütunu)

YUMURTA VE SİZ

Her gün, her mevsimde evlerimizde yediğimiz, birçok yemeklerimizin temel maddesi, pasta, çörek ve kremaların en kıymetli elemanı olan yumurtanın fayda ve zararlarını elbet merak etmişsinizdir. İşte bu merakınızı tatmin etmek için bugünkü yazımızda yumurtayı ele alıyoruz.

TAVUK mu yumurtadan çıkmış, yoksa yumurta mı tavuktan? İşte öteden beri bilginleri ve mantıkçıları uğraştıran bir soru. Bu sorunun cevabını biz yine onlara bırakalım. Bizi ilgilendiren yumurtanın besi kıymeti, faydaları ve zararlarıdır.

Çok kişi sabah kahvaltılarında yumurta yer. Kahvaltıda yenen bu yumurtaların ne kadar kuvvetli bir gıda olduğunu bilir misiniz? İki çiğ yumurta, 100 gram ete muadildir. Yumurtada bol protein bulunur. Aynı zamanda demir ve vitamin de vardır. Gerçi vitamin miktarı değişiktir. Bir yumurta 80 - 100 kalori kıymetindedir. Çiğ olursa kalori 100 - 120 arasında değişir. Yumurta besleyici kıymeti tam olan bir yiyecektir.

Yumurtada bundan başka cüzi miktarda, kalsiyum, magnezyum; potasyum, manganez, çinko, bakır, silisyum, klor, iyot, fluor gibi maden ve madensi tuzlarına da raslanır. Devamlı yumurta yenildiği takdirde, bu madenî tuzlar, organizma için kuvvetli bir besi teşkil eder. Sabahları iki alakok yumurta, arkasından meselâ bir bardak portakal suyu içilmek şartiyle (portakaldaki C vitamini yumurtada bulunmadığından) kâhil bir insanı bütün bir gün besliyecek kadar kuvvetli bir yiyecektir.

YUMURTA KİMLERE ZARARLIDIR?

Tabiî yumurtaya karşı allerjisi olanlar bunu çok yememelidir. Bazı kimselerin yumurtaya hiç tahammülü yoktur. Yer yemez ürtiker veya egzama ârazı başlar. Yahut bazı yerleri şişer, mideleri bulanır, ishal olurlar. Astım krizi ve saman nezlesi sırasında da yumurta yemek doğru değildir. Eğer, yumurta yedikten sonra, bir ağırlık, baş dönmesi, yahut migren hissediyorsanız, yumurtaya rağbet etmeyin.

Bundan başka kolesterol'ü fazla olanlar, karaciğer veya safra kesesi rahatsız olanlar yumurtayı doktorlarının müsaadesine göre seyrek yemelidirler.

YUMURTAYI NE ŞEKİLDE YEMELİ?

Yumurta meraklıları bunu türlü türlü yerler. Unutmamalı ki, alakok bir yumurta ile, katı pişmiş, yahut omlete konulmuş yumurta arasında gıda kıymeti bakımından farklar vardır. Alakok, haşlanmış ve rafadan yumurtalar, omlet ve yağa kırılmış yumurtadan daha kolay hazmolurlar. Avrupada tereyağlı ekmeğin üzerine rafadan yumurta kırıp yerler. Tereyağda D vitamini, ekmekte de amidon olduğu için, bu tarz yemek kıymetli bir gıda teşkil eder. Mevsim yazsa bunun yanında meselâ bir domates salatası, yahut mevsim kışsa üstüne bir portakal da yiyince C vitamini ihtiyacı da karşılanmış olur.

Yumurta, katı pişmesi için on ilâ on iki dakika kadar kaynatılmalı, sonra hemen soğuk suya atılmalıdır. Böylece kabuğu da kolay ayıklanır. Bazan sucuk, pastırma, yahut kıyma ile yağda pişirilir. Bu belki yemesi çok lezzetli bir şey olur ama, biraz ağırca ve hazmı güçtür. Çiğ yumurtanın, pişmişten daha kıymetli olduğu da iddia edilir. Bu biraz da yumurta yutanların benimsemek istediği bir fikirdir. Zira, çiğ yumurtanın akında bulunan protein'in fazla besleyici hassası yoktur. Kaldı ki, bu madde çiğ yutulduğu

zaman hazım borusundan çok çabuk geçer. Yumurta pişirildiği zaman gıdai kıymeti zannedildiği kadar azalmaz. Bilâkis bazı bakımlardan daha da iyidir. Meselâ, çiğ yumurta akı bazan ishal yapabileceği gibi, sarısı da bazı maddelerle birleşince toksik hale gelebilir ki, yumurta biraz pişirilmekle bu mahzurlar da ortadan kaldırılmış olur.

YUMURTA TAZE OLMALIDIR

Yenilecek yumurtanın taze olmasına bilhassa dikkat etmek lâzımdır. Bayat yumurta insana fayda yerine zarar verir, dokunur. Taze diye satılan yumurta en fazla dört günlük olmalıdır. Nispeten taze sayılacak yumurtalar da yazın 15 günlük, kışın da üç haftalıktan fazla olmamalıdır. Bunun dışında yenilebilecek durumda yumurtalar da nihayet iki buçuk aylık bulunmalıdır. Bazı memleketlerde yumurta satışı hükümet kontrolü altında yapılır. Durumu hakkında üzerine çeşitli damgalar konur. Gerçi memleketimizde de günlük yumurtaların üzerlerine tarih konulmak usulü varsa da, daha emin olmak isterseniz yumurtayı muayene edebilirsiniz. Bunu yapmak için bir, iki yol vardır. Bir kere taze yumurta şöyle ele alınınca ağırlığından ve dış kabuğunun parlaklığından kendini gösterir.

Yumurtayı kırdıktan sonra, sarısı dağılmamış halde, akı da az kaygan görünüyorsa, yumurta taze demektir. Yumurtayı alakok veya haşlama yiyeceksenız, yani taze olup olmadığını kırmadan öğrenmek istiyorsanız, bunu da kontrol etmek kabildir. Yumurtayı kuvvetli bir elektrik ışığının önüne tutun. İçi şeffaf görünüyorsa, sarısının orta yerde toplu bir şekilde durduğunu farkedebilirsiniz. Bu halde yumurta taze demektir. Yumurta eğer bayatsa, sarısı geniş ve lekeli durur. Bundan başka bir de tuzlu su usulü vardır. Bu ışığa tutmaktan daha kolay bir yoldur. Bir kaba su koyarak içine biraz (% 12 nispetinde) tuz atın. Sonra yumurtaları bu suya atın. Günlük yumurta hemen dibe çöker. Taze olanlar dibe iner, fakat dik durur. Pek taze olmıyanlar kabın dibinden hafifçe yükselir. Bayat ise suyun üzerinde kalır.

Bilhassa çocuklara vereceğiniz yumurtaların çok taze olmasına dikkat ediniz. Çatlak, lekeli, yahut fena kokulu yumurtaları atınız. Bunları yemek hiç doğru değildir. Tabiî bu problemler şehirde yaşıyanlar içindir. Kendi tavukları olan ve yumurtalarını kendileri alanlar için bu korku bahis konusu olamaz.

Hormonla beslenilmiş ve suni olarak yağlandırılmış tavukların yumurtladığı yumurtalar da vardır. Daha ziyade Avrupanın çeşitli memleketlerinde tatbik edilen bu usulün mahsulü yumurtaların daha lezzetli ve daha kıymetli olduğu söylenmektedir. Yine aynı mütalâa ile meselâ 1900 senesindeki yumurtaların, 1960 senesindeki yumurtalardan daha fakir, yani gıda bakımından daha düşük kıymette olduğuna inananlar da vardır. Bunun yanı başında, tabiî beslenme yoluna taraftar olanların inançlarına göre, iyi beslenmiş, sıhhatli bir tavuğun yumurtası, yumurtaların en iyisi, en tercih edilmesi lâzım gelenidir.

Şu halde, çok kıymetli bir gıda olan yumurtayı, iyi seçerek, bünyemizin durumunu da göz önüne alarak, fazlaya kaçmamak şartiyle iştah ile yiyelim. Bu lezzetli besinin de tabiatın bize verdiği en kıymetli yiyeceklerden biri olduğunu unutmıyalım.

TÜRKÇEYİ İYİ BİLİYOR MUSUNUZ?

Ş. KUTKAN

FARSÇA AY İSİMLERİ

Ankara, Yenimahalleden, imzasını okuyamadığımız okuyucumuza:

1 — Dediğiniz gibi, İranlılar, senenin aylarını (Mars, Avril...) diye sayıyorlarsa, bunu bir kültür yakınlaşması için kabul etmiş olabilirler. Halbuki, kendilerinin millî bir takvimleri ve kendilerine mahsus ay isimleri vardır: Ferverdîn, Ürdibihişt, Hurdâd, Tîr, Murdâd, Şehrîver, Mihr, Âbân, Âzer, Dey, Behmen, İsfendâr veya İspendâr.

Ferverdîn, bizim mart'a tekabül eder. İsfendâr da şubatı karşılar. Bu ay isimlerinden edebiyatımıza girmiş olanlar vardır; meselâ (Urdibihişt). (Nef'î) nin bestelenmiş kasidesinde geçer:

Erdi yine Ürdibihişt, oldu havâ anber - sirişt,
Âlem bihişt-ender-bihişt, her gûşe bir bâğ-ı İrem.

Tercümesi: (Yine nisan geldi; hava, amber tabiatlı oldu; yani hava amber kokuları saçmıya, amber gibi kokmıya başladı; dünya cennete, her köşe de İrem bağına döndü.)

Fransızların kullandıkları ay isimleri Romalılarındır.

2 — Farsça ile İngilizcede birbirine benzediğini gördüğünüz kelimeleri, ne İngilizler İranlılardan, ne de İranlılar İngilizlerden almışlardır. Her iki dil, (Hint - Avrupa) denilen bir dil ailesine mensup oldukları ve bir kökten geldikleri için, mânaları ve söylenişleri birbirine benziyen ana kelimelere sahiptirler.

■

YAKIN - YAKIYN

Bu kelimelerden (yakıyn) ı (yakın) yerine kullananlar, yaşları kırkın üstünde olanlardır. Türkçe kelimeleri Arapçaya uydurmak, eskilerin tutulduğu bir hastalıktı. Halbuki bu iki kelime arasında hiçbir mâna münasebeti yoktur. (Yakıyn) Arapçadır; (şeksiz şüphesiz bilgi, kesin olarak bilme) demektir. Bir felsefe ve din terimidir. Din terimi olarak bunun üç derecesi vardır:

(İlmelyakıyn): Allahı bilgi yoluyla bilme.

(Aynelyakıyn): Allahı görgü yoluyla, görerek bilme.

(Hakkalyakıyn): Allahta fânî olarak, onu hakkiyle, bütün hakikatiyle bilmedir.

(Yakıyn) ın Fransızcası (certitude) dür. Halbuki (yakın) (procha) tur.

(Yakın) Türkçedir. Kökü (yak-) tır. (Yakmak), eski dilimizde (yaklaştırmak, yanına ve yakınına getirmek, biraraya getirmek, benzetmek, yakıştırmak) mânalarına da gelir. (Türkü yakmak, kına yakmak, yakıştırmak, yakı) kelimelerinde bu mânalar mevcuttur.

Çok defa söylenildiği gibi, (Bu meseleyi yakıynen halledilecektir) demek yanlış, (bu meseleyi yakıynen biliyorum) demek doğrudur.

■

CIFIT VEYA ÇIFIT

Yahudi demektir. Kelime, Farsça (cehûd) dan bozmadır. Onlar da Arapça (yehûd) u cehûd yapmışlardır. (Yehûdî), Yakup Peygamberin oğlu (Yehûdâ) ya mensup demektir.

GÖLGESİNİ SATAN ADAM

YAZAN: ADELBERT VON CHAMISSO — ÇEVİREN: SADUN ALTUNA **12**

ÇARESİZLİK içinde geldiğim yollardan gerisin geriye dönerek tekrar Güney Amerikaya vardım. Pampa Ovasından Patagonya'ya geçtim, oradan Ateş Adalarına atladım ve Horn Burnunda bir kayalığa oturarak kara düşüncelere daldım. Buralarda karakış bütün şiddetiyle devam ettiğinden, müthiş bir ayaz vardı. Ama, hedefime ulaşamamış olmanın hırsı içimi kavurduğu için, dondurucu soğuğu duymuyordum bile. Oysa bu bölge sihirli çizmelerim sayesinde kolayca gidebileceğim bir yerdi.

Bir de kutup yolunu denemek istedim. Çılgınca buz dağlarına sarılarak, kendimi okyanusun korkunç sularına bıraktım. Canımı dişime takarak kaygan buzullarda yürümek istedim, bütün çabalamam boşuneydi. Dönüp dolaşıp hep aynı yere geliyor, Lombok'tan öteye gidemiyordum. Bu bölgenin en yüksek dağının tepesinde döktüğüm göz yaşlarını bir Allah bilir, bir de ben.

Bereket versin, sinirlerime hâkim adamım. Âni bir kararla kuzeye çıkarak tekrar orta Asya steplerine daldım, batı yönünde rasgele yürümeğe başladım. Hava kararmadan dev kıtayı bitirmiş, İran, Arabistan yoluyla Afrika'ya varmıştım. Mısır'ın Tep harabeleri civarında kendime ev olarak seçtiğim mağaraya geldiğim vakit yorgunluktan dizlerimin bağı çözülmüştü. Aradan geçen zaman bana bir asır kadar uzun gelmişti. Oysa, burasını daha dün öğle vakti terketmiştim.

Mağaranın kapısına uzandım. Gözlerimi pırıl pırıl yıldızlı göğe dikerek düşüncelere daldım, ama yorgunluk baskın çıktı, çok geçmeden eski bir medeniyetin bu kalıntıları içinde derin bir uykuya daldım.

Çölde sabah çok güzeldi, serin olmakla beraber güzeldi. Ayağa kalktım, gerindim, sonra alış - veriş için Avrupaya kadar uzandım. Her şeyden önce bir çift ayakkabı satın almam gerekiyordu. Çünkü bu çizmelerle kısa mesafelerde yolumu şaşırıyor, ister istemez kendimi başka kıtalarda, uzak ülkelerde buluyordum.

Paris'te aldığım bir çift terlik bu iş için biçilmiş kaftandı. Kalın keçeden taban geçirilmiş olan bu terlikleri çizmelerin üzerine çektim mi, benimkiler de her fâni vatandaşın adımları boyunda olacaktı.

Sonradan bu terliklerden bir çift daha alarak, her ihtimale karşı yedek olarak cebimde taşıdım. Çünkü hiç beklemediğim bir anda karşıma bir aslan, bir çakal veya bir insan çıktığı zaman bunları fırlatıp atarak toz olmam gerekiyordu.

Botanik ve zooloji konusunda en seçkin el kitapları ile ilmî araştırmalar için gerekli fizik araçlarından da aldım. Benim gibi ilme meraklı bir adam dünyada başı boş dolaşamazdı ya. Hiç olmazsa gördüğüm bitkilerle karşılaştığım hayvanları inceler, bunları ilmî bir çalışma halinde değerlendirirdim.

Bu araçlardan çoğunu ancak Londra'da bulabileceğimi söyledikleri için Britanya başşehrine de uzandım. Buradaki sis nefes darlığı vermekle beraber hoşuma da gitmiyor değildi. Çünkü gölgesizliğimin kimse farkına varmıyordu. Dilediğim gibi caddelerde dolaşıyor, insanların arasına çekinmeden karışıyordum.

Aldığım şeyleri bir defada Afrikadaki evime taşıyamadığım için, Londra'ya sık sık gitmem icabetti. Cebimde sihirli keseden arta kalan son altınlar da tükenince, bunları fildişi ile ödemeğe başladım. Ama fil dişlerinin en küçükleri bile rahat rahat yüz kilo çektiği için taşımakta çok güçlük çekiyordum. Kısa zamanda amatör bir bilgin için gerekli bütün araç ve kitaplara sahip olmuştum. Böylece benim için yeni bir hayat başlıyacaktı.

Dünyayı bu defa başka gözle dolaşmağa başladım. En yüksek dağlarını, en derin vâdilerini, en yüksek ve en düşük ısı derecelerini, değişik iklim şartlarını bir bir ölçtüm. Bu arada kitaplarda bile adı geçmiyen bitkilere, nesli çoktan tükenmiş sanılan yaratıklara da rastladım. Bunları da inceleyip, özelliklerini defterime kaydettim. Ekvator'dan kutuplara kadar, görmediğim, tetkik etmediğim canlı kalmadı. Akşamları Mısır'daki evime hep yeni bilgilerle dönüyor, getirdiğim örnekleri laboratuvarımda sabahlara kadar inceliyor, vardığım sonuçları kütüphanemdeki ilmî eserlerle kıyaslıyordum. Bu arada tabiat bilimleri konusunda dünyanın en kalburüstü uzmanları ile rahatça aşık atabilecek kudrette bir insan olmuştum.

Param kalmadığı için gıdamı ister istemez, ilkel insanlar gibi tabiî kaynaklardan karşılamak zorundaydım. Afrikada yaşıyan devekuşlarının veya kuzey bölgelerinde bulunan deniz kuşlarının yumurtaları ile tropik meyvalar bayıldığım şeylerdi. Tütünüm kalmadığı zaman Virginia veya Ege sahillerine kadar uzanıyor, orada topladığım yaprakları evimde kurutup, dilediğim gibi harman ediyordum. Aslında da akşamları yaktığım pipom tek zevkimdi. Bir de köpeğim vardı. Kıvır kıvır tüylü, kapkara, sevimli bir köpekti bu. Tep'deki mağaramın bekçisiydi. Akşamları eve dönünce beni sevinçle karşılar, elimi, yüzümü yalardı. İnsan olduğumu bana hatırlatan tek varlık yine bu köpekti. Yoksa, yalnızlıktan patlamak benim için işten bile değildi. Ne var ki kader beni yeniden insanların arasına karıştıracaktı.

XI

Bir gün kuzey bölgelerinde kıyıya oturmuş, yosun toplarken kayaların arkasın-

GECE YARISI ÂŞIKLARI

FORMA: 2

PAUL PATRONU IDI. O AKŞAM YİNE KARISININ YOKLUĞUNDAN FAYDALANIP MONIQUE'E BAZI TEKLİFLERDE BULUNMUŞTU. GENÇ KIZ İSE ÇİRKİN BULDUĞU BU ADAMA YARAŞMAYA PİŞ NİYETLİ DEĞİLDİ.

O ANDA M. PAUL KARISININ SESİNİ İŞİTTİ VE OLDUĞU YERDE İRKİLDİ.

PATRON OMUZ SİLKİP, DÜKKÂNIN ARKA TARAFINDA KENDİSİNİ ÇAĞIRAN KARISININ YANINA GİTTİ.

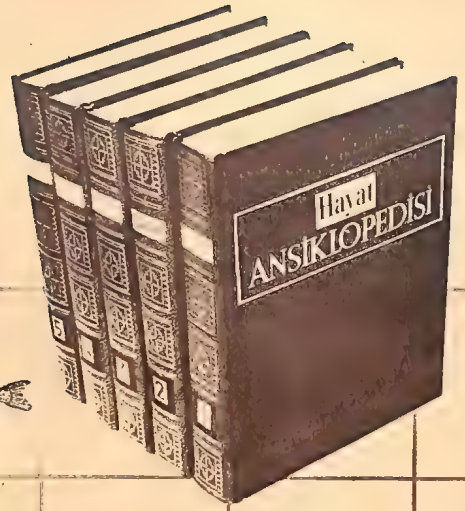

Büyük bir eser!

En son bilgileri içinde toplıyan en modern ansiklopedi...

6,000 Konu
1,900,000 kelime
5,000 resim
1,000 tifdruk tablo
80 renkli ilâve tablo
hepsi birden
3,000 büyük sayfalık
5 büyük cilt içinde
30 ayda tamamlanacaktır

Her ayın ilk günü renkli ilâveler ve tifdruk tablolarla 100 büyük sayfalık fasikül

5 lira

Pek Yakında Çıkıyor!..

Sanatkâr sık sık âşık olurdu. O kadar ki bazan eserlerini, haber vermeden, iki kadına birden ithaf ederdi. Netekim, bu yüzden de

Y A Z A N : B A K İ

Türk Musikisinin Meşhur Bestekârla

L E M İ

LEMİ ATLI Baştan aşağı tam bir his adamı idi. Güzel olan her şeye bütün hayatı boyunca ilgi duymuş, hattâ âşık olmuştu. Üstelik eski ve yeni Türk musikisini de iyi tanıyordu. Bu bakımdan iç âlemi, çeşitli musiki âletlerinden meydana gelmiş, eksiksiz bir saz heyetine benzerdi. Netekim musikişinaslar onu, klâsik Türk musikisi zincirinin son halkalarından biri sayarlar.

YİRMİ YIL kadar önce Bostancıda bir bahar sabahı... Her taraf yemyeşil, kuş sesleri, hanım ve çocuk kahkahaları bahçeleri dolduruyor. Köşkler pencerelerini tuz kokan deniz rüzgârlarına henüz açmış. Günlerden pazar olmalı. Deniz üstündeki gazinolardan birinde tek bir müşteri var: Genç ve güzel bir kadın, yüzü denize doğru. Uzaklara, enginlere bakıyor. Gür, siyah saçlarını rüzgârlar dağıtıyor. Gazinonun radyosundan içli bir kadın sesi duyuluyor. Ankara Radyosunun sabah yayımı...

Bin gül çıkarırdım sana kalbimdeki külden
Bir gün beni ansaydın eğer sen de gönülden,
Bülbül gibi yanmazdı gönül sevdiği gülden
Bir gün beni ansaydın eğer sen de gönülden...

O anda bana öyle geldi ki, bu şarkıyı radyo değil de, gazinoda tek başına oturan bu münzevi kadın okuyor. Uzaklarda, denizlerin ötesinde bir sevdiği var. Binbir hâtıra ile dolu kalbi şimdi şu güzel bahar sabahında göz yaşlariyle yıkanıyor. Ve kendi kendine: «Bir gün beni ansaydın eğer sen de gönülden» diyerek, gönül gözleriyle artık unutmak üzere olduğu vefasızı arıyor.

Bestekâr Lemi Atlıyı, sözleri dostum Yaşar Nabi'nin olan bu Nihavent şarkısiyle tanıdım. Bu şarkıdan olsa gerek, içimde garip bir hüzün vardı. Kimdi bu Lemi Atlı? Bu güzel şarkıyı, nasıl ve ne zaman yapmıştı? Birçok musikişinas dostlarımdan sordum, kitap ve mecmualar karıştırdım; zamanla şunları öğrendim:

Lemi Atlı 1869 da Üsküdarda, Sultantepesinde doğmuştur. Çerkez İbrahim Bey namında bir zatın oğludur. Küçük yaşında ana ve babasını kaybetmiş, ablasının ve eniştesinin yanında büyümüş, yetişmiştir. Fatih askerî rüştiyesine devam ederken — ki o zaman 17 yaşında imiş — bestekâr ve musikişinas Hafız Yusuf Efendiden ilk musiki dersini almıya başlamış. Daha sonra hocasının delâletiyle meşhur Hacı Arif Beyi tanımış ve bu şöhretli bestekârımızın küçük Lemi Bey üzerinde çok büyük ve geniş tesirleri olmuş. Bu tesirler eserlerinde uzaktan uzağa hissedilir.

Lemi Atlı'nın on yedi yaşında bestelediği ilk şarkısı, bugün gerek radyolarımızda, gerekse konser salonlarımızda icra edilen fasıllarda çok beğenilir ve söylenir. Karcığar makamındadır ve sözleri şöyledir:

Hüsnüne etvarı nazın şan senin
Bende takat kalmadı ferman senin
İhtiyarım gitti elden can senin
Bende takat kalmadı can senin...

Bu şarkıdan sonra Lemi Atlı, zamanına göre profesyonel diyebileceğimiz bir anlayış ve davranışla çeşitli makamlardan çeşitli eserler bestelemiştir. Bunların arasında çok meşhur olan Hicazkâr makamındaki bir şarkısına ait hâtıra ve hikâyeyi kendisinden dinliyelim:

«O tarihlerde henüz yirmi iki yaşında bir delikanlı idim. Zamanın Nafia Nazırı Mahmut Celâlettin Paşanın Kanlıcadaki yalısında yaz geceleri fasıl musikisi yapıyoruz. Paşa ne zaman yeni bir şarkı güftesi hazırlasa ertesi günü bizi mutlaka davet eder; fakat yalıya gelinceye kadar sabredemediğinden vapurun vükelâya mahsus yan kamarasına girer, hepimizi etrafına toplıyarak güftesini yüksek sesle okurdu. Yine böyle bir akşamdı. Köprüden kalkan vapurda Paşa ile karşılaştık.

«— Gel, gel Lemi Bey, diye yanına çağırdı.

«Hemen koştum. Yan kamaraya yerleşince Paşa cebinden bir kâğıt çıkarıp meşhur şarkı güftesini okudu:

«Pembelikle imtizaç etmiş tenin
«Sime ya kâfura benzer gerdenin
«Ben siyah pırlanta zannettim benin
«Görmedim cânanım emsalin senin.

«Herkes gibi o zamanlar benim de kulağıma çalınmıştı. Paşanın Cânan adında bir cariyesiyle fazla meşgul olduğu söyleniyordu. Bu şarkıyı da besbelli Cânanı için yazmıştı.

«Güftenin okunması bitince yüzüme baktı:

«— Haydi Lemi Bey, göreyim seni, dedi, yarına kadar bu şarkıya güzel beste hazırla...

«Temennayı basıp ayrıldım. Ertesi güne kadar kim sabreder? Doğruca Köprü gazinosuna... Bir elimde kahve fincanı, öteki elimde kâğıt, kalem... İki saate varmadan besteyi bitirdim. Akşam vapur dönüşü karşısına çıkıp da «Paşam, beste hazır» deyince şaşakaldı. Hazırladığım besteyi yan kamarada, ağır ağır geçtim. Paşa çok memnun oldu, âdeta bir çocuk gibi sevindi.

«Ertesi sabah bir de ne bakayım, Paşanın ağası, elinde pırlantalı bir altın sigara tabakası, harıl harıl beni arıyor. Aldım, teşekkür ettim. Fakat aksiliğe bakınız, cebimde de o günlerde on para yok. Tabakayı derhal kuyumcunun birine götürüp beş altına sattım.»

Lemi Atlı, klâsik ekolün son çağ bestecilerini yakından tanıdığı ve bilhassa bunlar arasında Hacı Arif Beyden eser geçtiği için, klâsik Türk musikisi zincirinin son halkalarından biri olarak telâkki edilir. Gerçekten de şarkılarında bu eski ekolün şekil mükemmeliyetini, tavır ve üslûp benzerliğini hissetmemeğe imkân yoktur. Fakat Lemi Atlı, gerek ritim zevki ve gerekse melodik ifade hususiyeti ile eski ekolden zaman zaman ayrılır. Buna en güzel örnek Rast makamındaki şu şarkısıdır:

Bu zevk-u sefa sahn-ı çemenzare de kalmaz
Güller dökülür, bülbül ölür, hare de kalmaz
Bu naz-ü eda şuh-u sitemkâre de kalmaz
Güller dökülür, bülbül ölür, hare de kalmaz.

Lemi Atlı sık sık âşık olan bir sanatkârdı. Onu yakından tanıyanlar her şarkısının muhakkak bir güzel kadına ithaf edildiğini söylerler. Hattâ bu yüzden bir mecliste iki kadın arasında şiddetli bir münakaşa olmuş, her ikisi de üstadın meşhur bir şarkısını kendine malederek saç saça, baş başa gelecek bir hale düşmüşlerdi. Anlaşılıyor ki, merhum bestekârımız, Nasrettin Hocanın mavi boncuk hikâyesinde olduğu gibi, ikisine de ayrı ayrı zamanlarda bu şarkıyı ithaf etmişti.

İki hanım arasında paylaşılamıyan Hicaz makamındaki şarkı şudur:

Severim her güzeli senden eserdir diyerek
Koklarım goncaları sen gibi terdir diyerek
Çekerim sineye her cevri kaderdir diyerek
Yanarım ömrüme vallahi hederdir diyerek

Meşhur Şarkıların Mânalarını Biliyor musunuz ?

Nihavent Şarkı — **Usulü:** Çifte Sofyan — **Bestekârı:** Hacı Arif Bey

Bakmıyor çeşm-i siyeh feryâda,
Yetiş ey gamze, yetiş imdâda!
Gelmiyor hançer-i ebrû dâda,
Yetiş ey gamze, yetiş imdâda!

Vezni: Feilâtün (Fâilâtün) Feilâtün Feilün (Fa'lün)

Kelimeler: Çeşm: Göz. Siyeh: Siyah. Gamze: Göz süzerek bakma. Ebrû: Kaş. Dâd: Şikâyet feryadı, yardım, imdat, insaf.

Bugünkü dile çevrilişi: Sevgilinin kara gözleri feryadıma aldırış bile etmiyor. Ey göz süzerek, göz kırparak ümit veren bakış, bâri sen yetiş imdadıma!

Kaşlarının hançeri de yardımıma koşmuyor. Ey gamze, imdadıma sen yetiş!

saç saça, baş başa kavga eden kadınlara, onun hayat hikâyesinde bir kaç defa raslanmıştı. Buna rağmen o, hislerinde samimî idi.

ÜHA EDİBOĞLU

Lemi Atlı, ömrünün son yıllarında tanınmış bir ses sanatkârımıza âşık olmuş, onun için de — katî olarak bildiğimiz — birkaç şarkı bestelemiştir. Bu şarkılar, yürekten duyulmuş gerçek bir aşkın ifadeleri olduğunda, gerek Lemi Atlı'yı, gerekse o meşhur ses sanatkârını yakından tanıyanlar müttefiktirler.

Bestekâr, ihtiyarlık demlerinin son günlerinde ve hastalığında, aşkına, dostluğuna hürmetle mukabele eden bu vefakâr sanatkâra:

Hastayım, yalnızım seni yanımda
Sanıp da bahtiyar ölmek isterim.

Mısralariyle başlıyan şarkısını bestelemiş, ona karşı duyduğu aşk ve minnet hislerini böylece ifade etmişti.

Lemi Atlı, 1945 yılı aralık ayının ilk günlerinde hayata gözlerini yumdu. Onun ölümü ile, Türk musikisi, klâsik ekolün en son ve en sevilen bir sanatkârını kaybetmiş oluyordu.

En çok tanınan ve klâsik Türk musikisi korolarında zevkle icra edilen en güzel eserlerinden biri, Uşşak makamındaki şu şarkısıdır:

Siyah ebrûlerin duruben çatma
Gamzen oklarını âşıka atma
Sana gönül verdim beni ağlatma
Benim gözüm nuru gönlüm sururu...

Lemi Atlı, klâsik Türk musikisindeki müstesna yerini daima muhafaza edecek, şarkıları da gelecek nesillere aynı şevk ve heyecanı verecektir.

Şarkıları ve Okuyucuları

ATLI

Usulü: Yürük Semai — Nihavent Şarkı — Lemi Atlı

Bin gül çı_ka_rır_dım sa_na kal_bim_de ki kül_den den
Bir gün be_ni an_say_dın e_ğer sen_de gö_nül_den
bir gün be_ni an_say dın e_ğer sen de gö nül den
(Miyan) Bül_bül gi_bi yan_maz_dı gö_nül sev_di_ği gül_den bül_bül gi_bi yan_maz_dı gö_nül sev_di_ği gül_den

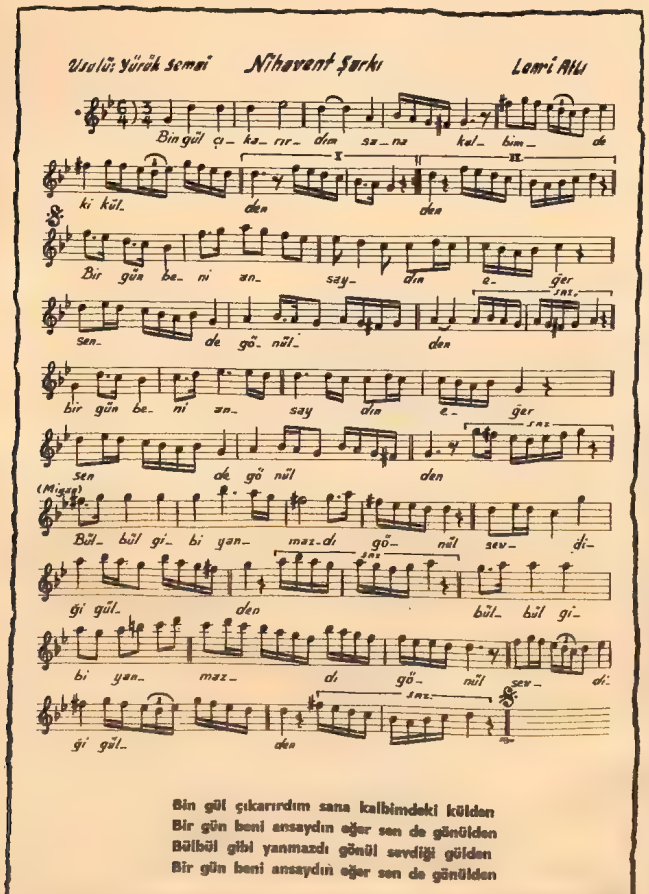

Bin gül çıkarırdım sana kalbimdeki külden
Bir gün beni ansaydın eğer sen de gönülden
Bülbül gibi yanmazdı gönül sevdiği gülden
Bir gün beni ansaydın eğer sen de gönülden

Nuh'un
ANKARA
MAKARNASI

REKLAM MORAN A-257

Her sofrada ısrarla aranan ve zevkle yenen tek makarnadır.

ANKARA MAKARNASI

ANKARA MAKARNA Un ve İnce Fabrikaları Nuh Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi İstanbul Tel. 221072 Ankara Tel. 112395

Dünyaca meşhur bir operanın şaheser romanı!

YAZAN: Henry Murger

Bu roman hakkında ünlü İngiliz eleştirmecisi Arthur Symons şöyle diyor:

«Bu dünyada fazla dar düşünceli olmıyan kadın ve erkekler bulundukça bir BOHEM HAYATI daima olacaktır. Bu hayat da hiçbir zaman «La Bohem» deki kadar içli ve ateşli olarak anlatılamıyacaktır.

ŞAHESER ROMANLAR

Nefis, sağlam Ciltli - 12,5 lira

ŞAHESER ROMANLAR

EN BÜYÜK YAZARLARIN EN GÜZEL ESERLERİ

MAVİ MELEK	Heinrich Mann	10 L.
ŞEYTANIN KURBANLARI	Somerset Maugham	12 L.
KUMSALDA	Neville Shute	12,5 L.
BABAM ABDÜLHAMİD	Ayşe Osmanoğlu	20 L.
MADAME BOVARY	G. Flaubert	12,5 L.
CENNET YOLU	J. Steinbeck	15 L.
KAMELYALI KADIN	A. Dumas Fils	10 L.
NANA	E. Zola	12,5 L.
DİRİLİŞ	L. Tolstoy	12,5 L.
SEN BİR MELEKTİN	E. Zola	12,5 L.
DR. JİVAGO	B. Pasternak (2. baskı)	15 L.
NOTRE DAME'IN KAMBURU	V. Hugo (2. baskı)	12,5 L.
SİLÂHLARA VEDA	E. Hemingway (2. baskı)	12,5 L.
BİR BAŞKA KADIN	H. Walpole	10 L.
BAHAR ATEŞİ	J. Hilton	8 L.
SENİ SEVMEK KADERİM	S. Lewis (2. baskı)	12,5 L.
HER KADIN GİBİ	S. Undset	8 L.
HARP VE SULH	L. Tolstoy (3. baskı)	12,5 L.
SABAH YILDIZI	Cronin (2. baskı)	10 L.
BÜYÜLÜ ÇİÇEK	L. Bromfield	8 L.
OĞULLAR VE SEVGİLİLER	D. H. Lawrence	12,5 L.

Her kitap nefis, sağlam ciltli, ayrıca beş renk ceket kaplıdır.

Bu kitapları bedellerine karşılık POSTA PULU göndererek GÜVEN YAYINEVİnden de getirtebilirsiniz.

ÜCRETSİZ BÜLTENİMİZİ İSTEYİNİZ

GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu Yokuşu Hacıbahçe S. No. 11
İSTANBUL

İlkbahar İçin İlk İngiliz Modelleri

Düşük omuzlu, önden oturmuş, arkadan geniş olan bu orijinal kuplu pembe renk pardesü bilhassa koyu renk elbiseler üzerinde güzel gözükür. Serin yaz akşamları da emprimeler üzerine rahatça ve tereddütsüzce giyilebilir...

Bahara Girmeden Önce çeşitli Hava Şartlarına Göre Giyilebilecek Hafif manto Ve Pardesülerden Birkaç örnek Sunuyoruz.

Deve tüyü rengi bu takım ilkbaharın soğuk günlerinde palto altına, sıcak günlerde de açık olarak giyilebilir. Boyuna konmuş olan ceplerle öndeki pat giyeni uzun gösterir...

Bu düz, beli kemerli, sarı renk tüvid pardesünün hususiyeti geniş yakasındadır. Kalça üzerinde çift dikişli bir kup vardır. İlkbaharın spor çeşitlerinden güzel bir örnektir.

Şeker rengi kalın yumuşak yünlüden bu yarım kemerli spor paltonun yan dikişleri kalçaya kadar yırtmaç şeklinde açıktır.

Bu beyaz yünlüden, çift dikişli ve yakasız pardesünün bütün orijinalliği altı iri siyah düğmesi, siyah şapka ve eldivenidir.

Hayat OKUYUCULARINA HAYAT BİLGİSİ

Faydalı geçen bir günün gecesi de neşeli olur.

Sénèque

Ruhu olgunlaştırmak için adaleyi de geliştirmek lâzımdır.

Montaigne

ŞİMŞEK VE GÖK GÜRÜLTÜSÜ

Bazan hava kararır, gökyüzünü koyu renkli bulutlar kaplar. Birden bir şimşek çakar, arkasından gök gürler. Dikkat ederseniz, şimşeğin çakması ile gök gürültüsünün duyulması arasında bir zaman geçer. Bu geçen zamandan, şimşeğin çaktığı, yahut yıldırımın düştüğü yerin bize olan mesafesini kolayca hesap edebiliriz. Biliyoruz ki, ses saniyede 340 metre hızla gider. Şimşek ışığının görüldüğü andan itibaren saniyeleri saysak, meselâ 5 saniye geçmiş olsa; şimşeğin uzaklığını 5×340=1700 metre olarak takriben tâyin edebiliriz. Şimşek kuvvetli bir elektrik deşarjından başka bir şey değildir. Zıt elektrikle yüklü iki bulut birbirine yaklaşınca, birindeki elektriğin öbürüne geçmesi olayıdır. Bu geçiş, yahut boşalma bazan bulut ve toprak arasında olur. Buna da yıldırım deriz. Bulutlar ortalama 3 km. uzunluktadır, 10 km. uzunluğunda olanlarına da rastlanır.

İLK YARDIM SÖZLÜĞÜ

KIRIKLAR: Bir yerinin kırık olduğundan şüphelendiğiniz insanı, doktor gelinceye kadar soğuk olmıyan bir yerde bekletin. Hiç kımıldatmayın. Ağrı hissettiği yere buz kesesi koyun. Kırık yer cildi delmişse, oradan fazla kan geliyorsa, kanı durdurmağa çalışın. (4. sayımızdaki kanama bahsine bakın) Kırık yeri yerine koymağa teşebbüs etmeyin. Yarayı temizlemeğe de teşebbüs etmeyin, doktoru bekleyin. Doktor yoksa, hastayı bir yere naklet-mek icabediyorsa, kırık yeri (şayet kolsa, mecmua - gazetelerle, ayaksa, tahtalarla) bağlıyarak, hiç oynamıyacak hale getirdikten sonra hastayı nakledin. İcabederse, üzerine pamuk koyup bir sargı, yahut bezle pek sıkıştırmamak şartiyle sarabilirsiniz. Bütün bunlar kırık yeri oynatmamak içindir. Geri kalan müdahaleyi uzman ellere bırakmak gerektir.

Hangisi Yanıyor?

Burnunuz tıkalı, gözünüz bağlı iken; biri yanmış, diğeri yanmamış iki sigaradan birini ağzınıza, diğerini elinize verseler, hangisi sönük, hangisi yanık olduğunu anlıyamazsınız.

İlk Makas Ne Zaman Kullanıldı?

Milâttan önce 300. yılda ilk makasa benzer âletin Romada kullanıldığı anlaşılmaktadır. İlk Taş Devri kalıntıları arasında raslanan iptidai makası önce Helveçyalı'ların keşfettiği sanılmaktadır. Buna rağmen bu âlet her tarafa yayılmış değildi. Zira Plinius'un dediğine göre, Milâttan sonra 65 senesinde koyunların tüyü kırpılmıyor, hâlâ yolunuyordu. Daha sonraları şimdiki bahçe makaslarını andıran demirden âletler yapıldı. Bugünkü makasın dedesi ancak 16. Yüzyıldan itibaren kullanılmıştır. İki kollu, ortası yaylı bir nevi makas da bunun yanında revaç bulmuştur.

GÖNÜL POSTASI

SEVGİ VE HİDDET

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Tesadüfler beni bir gençle tanıştırdı. Kendisiyle bir müddet arkadaşlık ettik. Bir gün aramızda bir münakaşa çıktı. Kendisine çok kızarak bir daha konuşmıyacağımı söyledim. Bir de mektup yazdım. Fakat aradan bir müddet geçtiği halde o genci unutamıyorum. Pişmanlığım günden güne artıyor. Tekrar konuşmayı da izzeti nefsime yediremiyorum. Bana bir yol gösterir misiniz?»

Siz bu genci sahiden sevmiyorsunuz. Eğer seveydiniz, ona çabucak kızmazdınız.

BÜYÜK HATA

İzmirden bir okuyucumuz yazıyor:

«20 yaşındayım. Tahsilimi bitirmeden nişanlandım. İyi anlaşamadığımız halde ailemin ısrarı üzerine 5 ay evvel evlendim. Şimdi boşanmak ve tahsilime devam etmek istiyorum. Siz ne dersiniz?»

Hayatınızda büyük bir hata işlediniz. Nişanlanma devri doğru bir karara varmak içindir. Bu fırsatı kullanamadınız. Şimdi boşanmak için çok uğraşacaksınız. Evli olarak tahsilinize devam etseniz bir kızı bedbaht olmaktan kurtarmış olursunuz.

ÇÖPÇATAN

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Tahsilini bitirmiş, kültürlü bir kızım. Altı ay evvel mektuplaşmıya başladığım akrabadan bir genci seviyorum. Fakat bunu ona açıklıyamıyorum. Kendisi de benim bulunduğum yerde değildir. Ne yapmalıyım?»

Delikanlı mademki akrabanızdandır, yakın akrabalarınızdan itimat ettiğiniz bir hanıma sırrınızı açabilir, bu suretle evlenmenizin kabil olup olmadığını kolayca anlıyabilirsiniz. Bir çöpçatana ihtiyacınız var.

GEÇİCİ ALÂKALAR

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Biz birbirimizi kardeş gibi seven iki arkadaşız. Tanıştığımız bir kız vardı. Arkadaşım onunla evlenmeye karar vermişti. Halbuki kız benimle evlenmek istediğini belli etti. Bu vaziyette ne yapacağımı bilemiyorum. Arkadaşım da evlenmem için bana ısrar ediyor. Fakat imkânı yok yapamam. Arkadaşımı üzmek istemiyorum. Ne yapayım?»

Eğer arkadaş kalmak istiyorsanız bu kızı ikinizin de almamanız lâzım. Sonra birbirinize düşman olacaksınız. Kurduğunuz yuvada da rahat edemiyeceksiniz. Zaten bütün bunlar geçici alâkalara benziyor.

TAHSİL FARKI

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Okul sıralarında iken bir gençle tanışmıştım. O ilkokuldan sonra okumadı. Ben tahsilime devam ettim. Hâlâ da devam ediyorum. Ona karşı olan alâkam eksilmiyor. Arkadaşlarım tahsili benden az olduğu için düşüncemi yerinde bulmuyorlar. Siz ne dersiniz.»

Biz de arkadaşlarınızın fikirlerine iştirak ediyoruz.

Belçika'da Kongo'da
Madrit'te
CINZANO
VE BÜTÜN DÜNYADA
CINZANO
ŞİMDİ DE TÜRKİYEDE
Reklâm Moran

Gençliğinizi korumak için...
Her traştan sonra yüzünüze bir miktar SENSİR sürünüz. Yorgunluk ve kırışıklık izlerini bertaraf eder, cildinize hayatiyet, serinlik ve ferahlık verir.
Sensir
TRAŞ LOSYONU
Sensir
TRAŞ LOSYONU
YÜZÜNÜZÜ MÜTEAKİP TRAŞA HAZIRLAR.
PARFÜMÖRİ VE ECZANELERDE ARAYINIZ
Reklâm Moran

Hayat

Uzun Yaşamanın Sırlarını Açıklıyor

RÖPORTAJ: ORHAN TAHSİN
FOTOĞRAFLAR: EROL DERNEK

GENÇLİK — Hasan Tahsin Aynî, Maliye Vekâleti Müsteşarlığı yıllarında.

Geçenlerde 85. doğum gününü torunları ile kutlayan Avukat ve Öğretmen Hasan Tahsin Aynî uzun ömrünün sırrını şu cümle ile özetliyor:

"Yemek İçin Yaşa

AMERİKALI bir gazeteci, New York'un sayfiye mahallelerinden birinde oturan 101 yaşındaki bir avukatın kapısını çalmış. Dileği, bu bir asırlık insandan «uzun yaşamanın sırları» nı almak, bir röportaj ile okurlarına sunmakmış. Yaşlı avukat, gazeteciyi buyur etmiş: «Üç şartı yerine getirdiğim için 100 yaşına eriştim» demiş. «Ağzıma bir yudum içki koymadım. Sigara dumanı olan yerden bile kaçtım. Kadınlardan uzak durdum». Gazeteci, uzun yaşamanın sırlarını elde etmenin sevinci içinde kapıdan çıkarken, üst katta bir gürültü duymuş. Şarkı sesleri ile kadın kahkahaları karışımı bir ses... Gazeteci: «Bu gürültüye nasıl dayanabiliyorsunuz?» diye sormuş. 101 yaşındaki avukat gülmüş: «Alıştım artık. Bu her Allahın günü böyledir» demiş «Üst katta babam oturur. 130 yaşındadır. 100 yıldır her gece içer, kadınları toplar, âlem yapar!... Ne de olsa baba, sus diyemezsin ki!...»

Nüfus kâğıdının doğum yılı hanesinde «1860» tan aşağı yıl taşıyan kime «uzun yaşamanın sırrı» nı sorduysak, aldığımız cevap «içkisiz, eğlencesiz, sigarasız bir hayat» oldu. Seksen beş yılın yükünü sırtında taşıyan avukat da:

— 85 yıldır sigara, içki içmedim, diye söze başladı. Ama babam sigara da içerdi, içki de. 63 yaşında öldü. Annemse 93 yıllık bir ömür sürdü. O sigara kullanırdı. Uzun yaşamanın sırrını size bir cümle ile özetliyebilirim: Yemek için yaşamamalı, yaşamak için yemeli»...

İki bölmeli salon sade bir zevkle döşenmişti. Duvarlara gürbüz, güleç çocuk fotoğrafları asılmıştı. Köşede, pikaplı bir radyo, onun tam karşısında modern bir yazıhane vardı. Seksen beş yılın hâtıralarını, bir köşeyi baştan başa kaplıyan bir kitaplığın arasındaki 6 - 7 kitaba, masanın üzerindeki küçük bir cep defterine sıkıştırmış avukat Hasan Tahsin Aynî, bir koltuğa oturdu. Sözüne şöyle devam etti:

— Hâtıralarımı odanın dört bir yanına serpiştirmedim. Hâtıralar, ortaya dökülmedikçe değer kazanır. Kapının arkasındaki bir gençlik fotoğrafım, kitaplığımın arasına yerleştirdiğim bir, iki kitabım, eski günleri yaşamak isteyince yetiyor bana... Torunlarımın duvarları süsliyen fotoğrafları, klâsik müzik plâkları da hâtıralarımı tazeliyor.

Torunlarının gürbüz, güleç fotoğraflarına baktı:

— 1876 da Manastır'ın Serfiçe kasabasında doğdum, dedi. Babam Necip Aynî komisyonculuk yapıyordu. Dört kardeştik. Ağabeyim Prof. Mehmet Ali Aynî 75 yıl yaşadı. En küçük kardeşimiz ise 20 yaşında veremden öldü. Öteki kardeşimiz kızdı. 1892 de Vefa İdadisini, 1896 da Mülkiyeyi bitirdim. Mülkiyede sınıf arkadaşlarım arasında Hüseyin Cahit ile Cavit Bey de vardı. Sınıfın birincisi bendim, üçüncüsü Cavit Bey... Yıllar sonra, Cavit Bey Maliye Nazırı oldu, ben de onun müsteşarı... İttihat Te-

MÜZİK SEVGİSİ — Hasan Tahsin Aynî'ye, damadı Dr. Reşat Garan, Batı müziği zevki aşılamış. O da şimdi boş vakitlerinde, Bach'ın, Schumann'ın plâklarını dinliyor. «40 ından sonra saz çalanlar gibi, ben de 80 inden sonra plâk çalmıya başladım» diyor.

DEDE VE TORUN — En eski öğretmen Prof. Hasan Tahsin Aynî, evinin bir köşesinde Amerikan Kız Kolejinde okuyan çok sevdiği 17 yaşındaki güzel torunu Nur Garan ile sohbet ediyor. Torun dedesine, dede torununa mektep hâtıralarını anlatıyor.

mıyorum, Yaşamak İçin Yiyorum„

rakki Partisi iktidardan düşünce, Maliye Nazırlığına Tatar Abdurrahman Bey getirildi... Cavit Beyin okul arkadaşı olduğum için beni de yerimden etmeğe çalışıyorlardı. Abdurrahman Bey ise, görevime devam etmemi istiyordu. Bu işin üstesinden ancak sen gelebilirsin, dedi. Ancak, öyle dedikodular çıktı ki, altı ay sonra Abdurrahman Bey beni Islahatı Maliye Komisyonuna tâyin etmek zorunda kaldı. 1936 dan sonra öğretmenlik mesleğime döndüm. Çünkü daha önce Üsküdar İdadisinde, Nümune-i Terakki Mektebinde, Mülkiye Sınıfı Mahsusunda, Mercan İdadisinde öğretmenlik, Kabataş İdadisinde ise müdürlük yapmıştım. Bu arada, bir yıl için Divanı Muhasebat üyeliğine seçildim. Darülfünunda hocalığım vardır. 6 yıl Mekteb-i Hukuk Riyasetinde bulundum. Bugünkü Hukuk Fakültesi Dekanlığı göreviydi bu. Yine seçimle gelinirdi. Tam üç defa seçildim. Sonra Darülfünun'da ıslahat yapıldı. 83 profesör görevinden affedildi. Ben de affedilen profesörler arasındaydım. O günden beri avukatlık yapıyorum.

Masanın üzerinde duran takvimin yapraklarını çevirdi:

— Bugün üçte yazıhaneye gideceğim, dedi. Haftada iki gün yazıhaneme uğrar, dâva lâyihaları üzerinde çalışırım. Bir, iki yıl öncesine kadar duruşmalara çıkıyordum. Çünkü müvekkillerim, duruşmaya ben çıkarsam, kazanacaklarını sanıyorlardı. Halbuki bu çıkışın pek önemi yoktu. Dâva lâyihalarını ben hazırladıktan sonra... Artık yanımda çalışan çocuk, dâvalarıma giriyor. Çocuk dedimse, bana göre çocuk!... 40 yaşını aşmıştır. Yeğenimdir.

Ayağa kalktı. Kitaplıktan birkaç kitap çekti:

— Bunlar 85 yıllık ömrümün mânevi çocukları, dedi. Altı, yedi kitap yazdım. Dilerseniz adlarını sayayım; «İlmi Mali», «İlmi Mali ve Maliye Kanunları», «19. Asrın Bidayetinden Zamanımıza Kadar Türk Bütçesi ve Maliye Sistemi», «İstikrazat ve Düyunu Umumiye», «İlmi İktisat Dersleri», «Bolşevizmin Gizli Esasları»... Şimdi de «Düyunu Umumiye Tarihi» ni yazıyorum. Salı günlerini bu işe ayırdım.

Telefon çaldı, açtı. Kısa bir konuşma yaptı. Sonra sözüne devam etti:

— Verem Savaş Derneğinden çağırıyorlar, dedi. Bu Derneğin murakıbıyım da... Ayrıca, Harsi ve İktisadi Araştırmalar Cemiyeti Başkanıyım. Birer teşehhüt miktarı Galatasaray ve Vefa liselerinde öğretmenlik yaptığım için, bu okulları bitirenler cemiyetlerinin de şeref üyesiyim.

Pencereye doğru yürüdü. Perdeyi araladı, caddede top oynıyan çocuklara baktı:

— Okulda ben de futbol oynadım, dedi. Bir de Selim Sırrı'nın İsveç jimnastiğini yaydığı yıllarda İstanbul İzci Teşkilâtı Başkanlığına getirilmiştim. Bayrak elde, günlerce caddelerde dolaştım. Bütün spor hayatım bu... Ama denizsiz yaşıyamam. 40 yıldır Ada'da otururum. İyi de yüzerim. Gel gör, beş yıl önce bir enfarktüs geçirdim. Doktor, denizi yasak etti. Aman doktor, izin ver, bir batıp bir çıkayım, dedim. Doktor dayattı. Sen bir batıp bir çıkayım, dersin, denizden çıkmazsın, dedi. Şimdi Ada'da denize melûl mahzun bakmakla yetiniyorum.

DÂVA DOSYALARI ARASINDA — 85 yaşına gelmesine rağmen hâlâ çalışıyor, hâlâ dâva lâyihaları hazırlıyor. Fotoğrafta Hasan Tahsin Aynî; yazıhanesinde görülüyor.

Bu sırada içeriye giren güzel torunu, dedesine çikolata ikram etti. Aynî:

— Torunlarımın, çocuklarımın arasında yaşıyorum, dedi. Onlar beni çok sever, ben de onları severim. Beş yıl öncesine kadar, ne bulursam yerdim. Beş yıldır doktorun perhizine uyuyor, çorba içiyor, et ve meyva yiyorum...

Çikolatalığı alçak masanın üzerine bırakan torun, dedesinin kulağına bir cümle fısıldadı. Hasan Tahsin Aynî güldü:

— Doğum günüm için hazırlık yapıyorlar da, dedi. Pastanın çevresine 85 tane mum dizelim mi, diye sordu. Yaşımı hatırlatmasalar olmaz.

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

26 ocaktan 1 şubata kadar : Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Vaziyetiniz fena değil. Kimseye bel bağlıyacak durumunuz yok. Buna rağmen bir türlü tatmin olunamıyorsunuz. İçinizde bir sıkıntı var. Burcunuzu gölgeliyen bir gezegen buna sebeb oluyor.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Yakında sizi bazı sürprizler bekliyor. Arka arkaya sevinecek hâdiseler olacak. Sağlığınıza ait küçük bir endişe sizi üzüyor, ama merak etmeyin. Buna dair de sevindirici haber alacaksınız.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Lüzumundan fazla atılgansınız. Hiç düşünmeden harekete geçiyorsunuz. Bu davranışınız etrafta yanlış tesir bırakıyor. Hesapsız işleri bırakın. Yıldızınız size ağır başlılık tavsiye ediyor.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Müşterek menfaatleriniz olan iki kişi ile aranız biraz açılmış. Bunlardan biri sizi seven, çok işinize yarıyabilecek bir insandır. Öbürü ile ilginizi kesip, size faydalı arkadaşla anlaşınız.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Satürn gezegeni gönül işlerinize müdahale etmiş bulunuyor. Şimdiye kadar sizi korkutan durumlar, tam tersine, sizin için birer menfaat vesilesi haline gelecek. Bu değişikliği Satürn yapıyor.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÜL

İş hayatınız yeni bir yola girmek üzere. İtiyatlarınızdan vazgeçmeme huyunuz, yenilikleri kabul etmek istemiyecektir. Ama hem kendiniz, hem yakınlarınız için iş hayatınızdaki değişiklik iyi.

TERAZİ BURCU
23 EYLÜL - 22 EKİM

Üzüntülüsünüz. Yıldızınız niye üzüldüğünüzü biliyor. Talihinizin yazısı böyle. Daha kötü şartlarla karşılaşanları düşünerek teselli olmalısınız. Bu mânevi mağlûbiyetin ardında refah var.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Yakında bir mektup alacaksınız. Bu mektuba önem verin. Duyacaklarınız, vereceğiniz kararlara tesir edecektir. Yıldızınız size yol gösteremiyecek. Ama zekânızla başarıya erişebilirsiniz.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Talihinizin size en fazla güleceği bir devreye girmiş bulunuyorsunuz. Evvelden beri zihninizde tasarladığınız bazı projelerin tatbikine geçmek için bundan daha münasip zaman olmaz.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Epey zaman önce bazı kararlar almışsınız. Sonra bunları tatbik etmekten caymışsınız. Aslında, bu kararlar, talih çizginizin gittiği istikamete çok uygun kararlarmış. Eskisi gibi düşünmelisiniz.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Boş yere kendinizi üzüyorsunuz. Düşünceleriniz sırf kuruntudan ibaret. Kendinizi başka hoşunuza giden şeylerle meşgul edin. Emin olabilirsiniz ki, endişeleriniz sadece evhamdan ibaret.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Çok parlak ve sağlam bir istikbaliniz var. Sizin hayatınızda paranın büyük önemi olmıyacak. Maddî durumunuz sıkışık olsa bile hiç üzülmeyin. En büyük kıymet mânevi huzurdur.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Bilmece gönderen okuyucularımıza:

Bilmecelerinizin neşredilebilmesi için, 32 kareden fazla kapatmamanız, başına bir harf getirilirse, parasızlanadama, gibi ekli ve tarif edilmesi güç, bulunması mümkün olamıyacak kelimeleri, bugün yaşamakta olanların isimlerini, açık saçık kelimeleri kullanmamanız lâzım. Bunun gibi hataları olan bilmeceleri neşredemiyoruz.

■

Ayancıktan Bay Sadettin İlginli'ye:

Soyadları alınırken bir mâna gözetilmemiş, arzu edilen bir ismin evvelce alındığı görülünce takılar ilâve edilmiştir. «Yılmaz» kelimesine «er» takısı ilâvesiyle «Eryılmaz» veya «Yılmazer» yaptıkları gibi. Aslı «alâka» anlamına gelen «ilgi» kelimesinin de böyle bir değişikliğe uğradığını tahmin ediyoruz. Belki de makbul bir bodur ağaç olan ılgın ismi yumuşatılarak bu hale getirilmiştir.

■

İstanbuldan Bay İ. A. İ. ye:

Mecmuamızın kapaklarında basılan resimler ışık altında çekilmiş atelye resimleridir. Yerli artistlerimizin ve meşhur adamlarımızın bu evsafta resimlerini bulamıyoruz.

■

Karabükten Bay T. Kıbrıslı'ya:

İltifatlarınıza teşekkür ederiz. Fırsat buldukça kıymetli artistlerimizden bahsedeceğiz.

UÇAKLA ZİRAİ MÜCADELE

Orta Anadoludaki buğday tarlalarının amansız düşmanı KIMIL haşeresine karşı Boğazlıyan İlçesinde her yıl 50.000 dekarlık haşereli saha Zirai Mücadele uçaklariyle ilâçlanmaktadır. Zirai Mücadeleyi başarı ile yapan Boğazlıyan Ziraat Teknisyeni Hüseyin Başal ve Türk tipi Zirai Mücadele İlâçlama Uçağı Boğazlıyan-Yazır Mücadele hava meydanında. (Fotoğrafı bize Boğazlıyan Ziraat Teknisyenliği göndermiştir.)

Adanadan Bay H. T. ye:

Adalar Denizindeki adaların ismi tarihten gelmedir. Bir kısmı sonradan değiştirilmiştir. Meselâ Sakız adasının eski ismi (kiyo) dur (Chîo) şeklinde yazılır.

■

Ankaralı okuyucumuza:

Sanem, «put, tapılan cisim» veya «resim» demektir. İsra' kelimesi Arapçadır. Sirayet mastarından gelir. «Yürütme, geceleyin yürütme» anlamındadır. Esra kelimesine rastlıyamadık.

Okuyucularımızdan Bay Emin Ş. ye:

Göz gibi pek ehemmiyetli olan bir uzuvdaki ârızaları uzaktan alacağınız tavsiyelerle tedaviye çalışmanız doğru değildir. Göz mütehassıslarına müracaat ediniz. Yağ benekleri için de cilt hekimleri size gerekli bilgiyi vereceklerdir.

■

Ankaradan Bay Turgut'a:

Turgut, Türkçede durdurmak mânasına gelen turgutmak mastarından alınmış emir şekli ve erkek ismidir. Talâ ismine tesadüf edemedik. Kadın isimleri arasında «Tâlia» vardır. «Tulû edici, doğan» demektir.

■

Darendeden N. ve H. Uğur'a:

Mecmuamıza gönderilen çocuk fotoğraflarını, «1961'in güzel çocukları» müsabakasına ayırdığımız yerde neşrediyoruz. Sıranız geldiği vakit yavrunuzun fotoğrafını da basacağız.

■

Adanadan Bay Mustafa Atasoy'a:

Atasoy; soyu atalarından beri gelme, asîl demektir. Hayat mecmuasını 52 sayı olarak ciltletmeye imkân yok. Cilt büyük olduğu için çok kalın düşer, çabuk bozulur. Bütün bu boydaki haftalık mecmualar altı ayda bir cilt yaparlar. Siz arzu ederseniz hususi olarak senelik cilt yaptırınız.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

EN YENİ MUAŞERET KAİDELERİ — Hazırlıyan: Hasan Deniz. Anten Yayınları - AKA Kitabevi, İstanbul. 320 sahife, 10 Lira.

GEÇMİŞ GÜNLER — Vehbi Cem Aşkun'un şiirleri. Porsuk Basımevi. Eskişehir. 32 sahife, 75 kuruş.

DİNLE NEYDEN — Mevlâna'dan mülhem şiirler. Yazan Feyzi Halıcı. 68 sahife, 250 kuruş. Lüks baskı 5 lira. P. K. 99 Konya adresinden sipariş edilebilir.

ÖLÜMDEN BETER — Roman. Yazan: Guy de Maupassant. Çeviren: Tahsin Yücel. Varlık Yayınları. 224 sahife, 4 lira.

ÖZGÜRLÜK İÇİN — 27 mayıs devrimi, 28 nisan olayları dolayısiyle açılan yarışmada kazanan şiirler demeti. T. M. T. F. Yayınları: 3. İstanbul, 64 sahife, 2 lira.

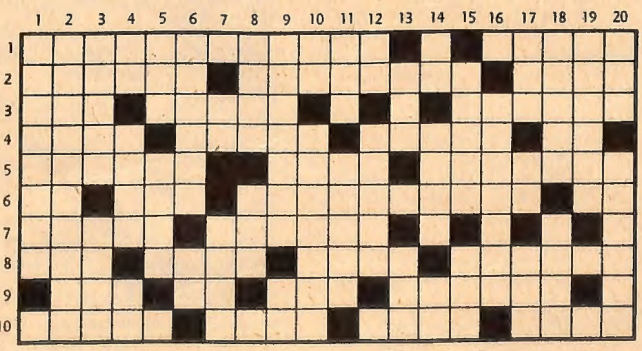

BİLMECE

SOLDAN SAĞA: 1: Ocağın 6 sında İkinci Cumhuriyeti kurmak için toplanan heyet — Bina veya gemi minyatürü. 2: En sert ve siyah ağaç — İş yapma hareketleri — Hindistanda bir din kurucusu. 3: Can — Kayma kundurası — İrat. 4: Terbiye kuralları — Ninelerin anlattığı — Kış sebzelerinden — Masaj yap emri. 5: Telli sazlardan — Ağır hastalıklardan — Suda hafif pişmiş yumurta. 6: Hitap — Göl — Reçel konulan cam kaplar — Uzak işareti. 7: Fakülte müdürü — Tartı âleti. 8: Ödeme — İş — Akıllı — Temelsiz, iğreti bina. 9: Öztürkçede serbestlik demektir — Asker — Bıçak kılıfı — Okullara nezaret eden bakanlık. 10: Başkasının sözünü dinleme ve emri altında kalma — Keder ve ıstırap verici — İki milletin birbiri ile boğuşması — Baklayı ezerek yaptıkları bir yemek.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Siyah renkli pisipisi. 2: Kulluğu kabul ettiğini göster. 3: Huzur ve sükûn içinde — Siyah. 4: Buğday tozu — Enli kılıç — Tersi beyaz. 5: Polis sopası — Güzel. 6: Boy salmak — Kuzu sesi. 7: Tersi fırlat emri — Salata ve yemeğe katılan bir ot. 8: Turistik bir harabe — Saç hastalığı. 9: Paralayıcı hayvan — Bağlantı eki. 10: Nota — İhtiyaç maddelerini temin eden kısım. 11: Birinci — Her zaman değil. 12: Nota — Kargaşalık. 13: Dost veya uçurum — Dolayısiyle anlatma. 14: Nota — İstek — Güzel sanat. 15: Kâse tedarik et — Kapı (Arapça). 16: Fikirleri birbirine uyarak anlaşmış kimse. 17: En kalın ve kaba kumaş — Hicap — Fas'ta bil bölge. 18: Tersi ağacın uç dalları — Portakalı ile meşhur bir Akdeniz şehri. 19: Âletler. 20: Lezzet — Yiyecek parası.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

BİNBİR GECE MASALLARININ EN GÜZELİ

Ali Baba ve Kırk Haramîler

HAZIRLIYAN: ORHAN BÜYÜKDOĞAN

15

(Devamı gelecek sayıda)

İŞTE GEÇEN SENE APARTMAN DAİRESİ VE BÜYÜK PARA
İKRAMİYELERİ KAZANAN TALİHLİ MÜŞTERİLERİMİZDEN BAZILARI...
TASARRUFLARINI BANKAMIZDA TOPLIYANLARDAN
BİNLERCESİ DAHA, 1961'de, BU KAFİLEYE KATILACAKTIR.
YAPI
ve
KREDİ
BANKASI